

**A Nagykőrösi II. Rákóczi Ferenc
Általános Iskola
pedagógiai programja**

2023.

Mottó:

„A siker azokhoz pártol, akik energikusak, hogy dolgozzanak érte, elég bizakodóak, hogy higgyenek benne, elég türelmesek, hogy várjanak rá, elég bátrak, hogy megragadják, és elég erősek, hogy megtartsák.”

(Schmidt)

Tartalom

Tartalom.....	2
Bevezetés	5
A Pedagógiai program jogszabályi háttere:.....	5
Az intézményi szakmai alapidokumentumban foglalt adatok	6
Az intézmény működési feltételei.....	6
Személyi feltételek	6
Az iskola nevelési programja	9
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
Pedagógiai alapelvek, értékek	9
A nevelő-oktatómunka céljai, eredményességi kritériumai	12
Kulcskompetenciák	14
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai.....	18
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	20
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	23
A tanulói közösségek megszervezése, tudatos irányítása terén:	23
A közösségek tevékenységének megszervezése terén:	23
A közösségi hagyományok kialakítása, ápolása terén:	23
Az egészségfejlesztés iskolai feladatai.....	23
A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	33
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	34
Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....	39
Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	41

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	44
A tanuló felvételének, átvételének szabályai	47
II. Az intézmény helyi tanterve	50
A választott kerettanterv	50
A választott kerettanterv megnevezése	50
A választott kerettanterv tantárgyai és óraszámai	51
A választott kerettanterv feletti óraszámok	52
3+2*	52
Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	55
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása. 55	
Mindennapos testnevelés	60
A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	60
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	61
A csoportbontások szervezési elvei	67
Egyéb foglalkozások szervezésének elvei	68
A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	68
Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	70
Az iskola egészségnevelési elvei.....	70
Az iskola környezeti nevelési elvei	70
Az egészségnevelés és környezeti nevelés megvalósításának keretei, formái	72
A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	74
A tanulóknak adható jutalmazás elvei:.....	74
A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	75
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái; a tanulók értékelése	77
Az iskolai beszámoltatás és számonkérés	78
Formái:	78
Az írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai	78
Szöveges értékelés.....	80
Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	82
A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	83
A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének-oktatásának pedagógiai programja	84
Záró rendelkezések	93
Mellékletek:.....	93
1.Tantárgyak helyi tantervei	93

2. Legitimációs záradék	93
Függelék	94
Digitális fejlesztési terv (kivonat).....	94
Komplex Alapprogram	94

Bevezetés

Az alapidokumentumok felülvizsgálatát a Nemzeti alaptantervet módosító kormányrendelet hatályba lépése tette szükségessé.

A Nagykőrösi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola nevelőtestülete az intézmény pedagógiai programját a hatályos jogszabályoknak megfelelően felülvizsgálta, s ez alapján módosította. Egyúttal technikai módosításokra, javításokra is sor került.

A nevelési programunkat és helyi tantervünket magában foglaló pedagógiai program módosításánál figyelembe vettük:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a Nat előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általunk nevelt-oktatott tanulók sajátosságait.

A pedagógiai program módosított rendelkezéseihez, az új pedagógiai módszerek bevezetéséhez a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul.

A Pedagógiai program jogszabályi háttere:

- 2011. évi CXC törvény a köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelésioktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012 . (VI. 4.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII. 21.)EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről (mellékletei a kerettantervek, óraszámok)
- 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

Az intézményi szakmai alapküldetésben foglalt adatok

Az intézmény neve: Nagykőrösi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

Az intézmény OM azonosítója: 037718

Az intézmény feladatellátási helyei

székhelye: 2750 Nagykőrös, Kecskeméti út 39-41.

telephelyei: 2750 Nagykőrös, Kálvin tér 11.

2750 Nagykőrös, Kecskeméti út 20.

telefonszáma☎: +36-30-752-4214

e-mail címe: rakocziferenc.nagykoros@cegleditk.hu

Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Az alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

Fenntartó neve: Ceglédi Tankerületi Központ

Fenntartó székhelye: 2700 Cegléd, Malom tér 3.

Az intézmény alaptevékenységei:

- általános iskolai nevelés - oktatás: alsó tagozat, felső tagozat
- napközi otthonos ellátás, tanulószoba
- különleges pedagógiai célok megvalósítása: integrációs felkészítés, képesség-kibontakoztató felkészítés
- a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása: beszéd fogyatékos, hallássérült, látássérült,¹ autizmus spektrumzavarral küzdő, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő

Évfolyamok száma: 1-8. évfolyam

Felvehető maximális tanulólétszám: 440 fő

Az intézmény speciális jellemzői:

- angol nyelv oktatása 1. évfolyamtól
- angol nyelvi emelt szintű oktatás felső tagozaton
- informatika oktatása 1. évfolyamtól

Az intézmény működési feltételei

Személyi feltételek

Tanulóink:

Tanulói létszámunk 260-300 fő között mozog. A gyermekek eltérő családi, szociokulturális és anyagi háttérrel rendelkeznek. Vannak kiemelkedő képességű, tehetséges tanulóink, de egyre több a részképesség zavarral vagy szociális hátránnyal küzdő diák. Így iskolánkban egyszerre

---

¹ Az oktatásért felelős miniszter VIII/3008-1/2020/KOZNEVINT értelmében

kell eleget tenni a tehetség, az átlagos képességű és a felzárkóztatásra szoruló gyerekek igényeinek, valamint az anyagi gondokkal küzdők segítségének. Tanítványainkra jellemző, hogy

- általában szeretnek iskolába járni, szeretik osztályközösségüket, tanáraikat;
- igénylik a szeretetet, az egyéni törődést, a személyes kapcsolatot;
- a jogok és kötelességek rendszerében nehezen ismerik fel az egyensúlyt;
- szeretnek játszani, iskolai programokon részt venni;
- a társadalomban kialakult értékrend tükröződik gondolkodásmódjukban.

Pedagógusaink:

A tanulólétszám változásainak megfelelően, az iskola hagyományainak, értékrendjének kialakulásával párhuzamosan alakult a nevelőtestület létszáma és összetétele. Erősségünk a képzettség, szakképzettség: a pedagógusok közel kétharmada szakvizsgát tett, többen másoddiplomát is szereztek. A pedagógus előmeneteli rendszerben a tantestület tagjainak több mint fele Pedagógus II fokozatba került.

Az iskola jellemzői kérdőíves felmérésünk alapján

- A szülők legfőbb elvárásai
  - a továbbtanulásra való felkészítés;
  - az anyanyelv megfelelő elsajátítása;
  - a gondolkodás, az értelem fejlesztése;
  - idegen nyelv és számítástechnikai ismeretek tanulása;
  - rendre, fegyelemre, erkölcsre nevelés.

A szülők jelentős többsége értékelési rendszerünket osztályozással képzelel el.

- A pedagógusok álláspontja
  - személyiségfejlesztés;
  - egyéni szabott tanulási lehetőségek;
  - esélyteremtés;
  - értékközvetítés, értékátadás;
  - a mindennapi életben hasznosítható kompetenciák fejlesztése
  - ismeretközvetítés, ismeretátadás;

Tanulóinkat jellemezze:

- szorgalom, kötelességtudat;
- önálló gondolkodás, tudásvágy;
- tisztesség, becsületesség;
- igényesség, kulturáltság;
- tolerancia, mások elfogadása.

Tanulási környezet

Iskolánk három feladatellátási helyen működik: a Kecskeméti út 39-41. sz. alatti székhelyen a felső tagozat, a Kálvin tér 11. és a Kecskeméti út 20. sz. alatti telephelyeken pedig az alsó tagozat.

A Kálvin tér 11. és Kecskeméti út 20. számú telephely szüneteltetve a 2022-2023. tanévtől.

Új telephely létesült 2022-2023. tanévtől Nagykőrös, Ceglédi út 24. szám alatt.

A székhelyen álló ún. Majthényi-szárny életveszélyesnek nyilvánítva, lezárva 2021 óta.

Épületek	Épült	Felújítás	
Majthényi-iskola	1790	-külső homlokzat	1997
Gaál-ház	1914	-részleges belső	1992
Új épület	1960	-külső homlokzat	1998
		-külső homlokzat, folyóvíz bevezetése, burkolatsere a folyosón	1990
		- részleges belső	
Sportcsarnok	1994	- művészeti blokk kialakítása	2005
		-parketta felújítása	2015
Telephelyek	1894	-külső, belső	
Kecskeméti út 20.	1880		1991
Kálvin tér 11.			1997-98

Az 1994-ben megépült tornacsarnok a hozzá tartozó szertárral, öltözővel egyszerre két osztály számára ad lehetőséget a testedzésre.

A Majthényi - épületben és a hozzá kapcsolódó toldalékrészben 2 osztályterem, 1 „okostanteremként” felszerelt természettudományi szaktanterem, 2 angol nyelvi labor interaktív táblákkal, 1 fejlesztő szoba és az ebédlő található melegítő konyhával, mely nem üzemel az épület lezárása miatt.

A Gaál-ház a nevelői szobának, a könyvtárnak, az irodáknak és két fejlesztő szobának ad helyet. Az iskolai könyvtár elhelyezése ideális, lehetőséget ad könyvtári órák és egyéb foglalkozások megtartására. Állományának bővítése folyamatos feladat.

A Kecskeméti út 41. szám alatti épület négy tanterme, két számítástechnikai csoportszobája, a rajzasztalokkal, zongorával, internetes kapcsolattal rendelkező számítógéppel felszerelt művészeti terme felel meg leginkább a kor követelményeinek. Számítógépparkunk minőségében és mennyiségében is korszerűsödött az elmúlt években, minden tanteremben rendelkezésre áll számítógép és projektor. Az internet elérhető mindegyik épületben, de a kapcsolat gyakran akadozik. A fenti művészeti terem 2022-2023. tanévtől osztályteremként szükséges használni, eredeti funkcióját nem tölti be.

Pályázati forrásból – a fenntartó Ceglédi Tankerületi Központ révén - 2019-ben két „okos tanterem” kialakítására kerülhetett sor az egyik alsó tagozatos és a felső tagozatos feladat-

ellátási helyen.² Az akadálymentes működéshez elengedhetetlen infrastruktúra és személyi feltételek kialakítása (szélessávú internet, rendszergazda, folyamatos karbantartás stb.) szükségessé vált, vagy folyamatban van.

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségek berendezése nagyrészt rugalmasan és gyorsan átalakítható különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához, az osztálytermek illeszkednek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára.

Az iskola nevelési programja

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Pedagógiai alapelvek, értékek

Iskolánkban fő tevékenységek a nevelés és a tanulás, ezek tudatos, pedagógiailag megalapozott tervezése és irányítása.

A **nevelés** a tanulási folyamat irányítója, koordinálója és segítője. Értékközvetítő tevékenység, melynek célja, hogy a gyermeket eljuttassuk a konstruktív életvezetés képességéhez. Ennek érdekében iskolai nevelő-oktató munkánk során a különböző személyiségkomponensek tudatos és tervszerű fejlesztése történik. Kiemeltnek tekintjük az **egészséges és kulturált életmódra nevelést**, amely egyrészt személyes motívumok, másrészt személyes képességek fejlesztését jelenti.

Személyes motívumok fejlesztése:

- önkiszolgálási motívumok (biológiai szükségletek, komfortszükséglet, mozgásszükséglet, élményszükséglet);
- szuverenitás motívumai (szabadságvágy, önállósulási és öntevékenységi vágy);
- önértékelési motívumok (önbecsülés, önbizalom, ambíció).

Személyes képességek fejlesztése:

- önvédelmi képességek (egészségvédő és identitásvédő képességek);
- önreflexív képességek (önértékelő, önmegismerő, önfejlesztő képességek).

A **segítő életmódra nevelés** szintén fontos alapvetésünk. Szükséges az egyéni szociális értékrend fejlesztése, így

- a szociális hajlamok formálása (kötődés, csoportképzés, párválasztás, családi lét);
- szociális attitűdök és meggyőződések kialakítása.

Ehhez elengedhetetlennek tartjuk a magatartási szabályok átláthatóságát, kiszámíthatóságát és a következetességet.

Fontos a szociális képességrendszer fejlesztése:

- szociális szokások, minták, ismeretek;
- szociális kommunikáció (érzelmi és szóbeli kommunikáció);

---

² VEKOP-7.3.3-17 CTK

- szociális érdekérvényesítés (segítőkészség, együttműködési képesség, versengés képessége).

A **tanulást** művelődés és értékorientálódás egységeként ragadjuk meg, amely motiváltságot és kognitív készenléteket feltételez. Mint értékelsajátítási folyamat egyrészt tapasztalatszerzésen és utánpótláson, másrészt didaktizált ismeretszerzésen alapul. Emellett társas tevékenység is, amennyiben a tudás megosztásáról, kommunikációról valamint a tanulási tevékenység irányítottágáról van szó. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.

Mindezek mellett valljuk, hogy információs társadalmunkban szükség van az élethosszig tartó tanulásra.

Ezért nevelőtestületünk fontos alapelvnek tekinti:

- az aktív tanulást, a tanulási motívumok fejlesztését (tanulási motívumok és módok, megismerési vágy, alkotásvágy fejlesztése, felfedezési vágy felkeltése, tanulási teljesítmény optimalizálása, a tanulási életprogram fejlődésének segítése);
- a kulcskompetenciák fejlesztését
- a kognitív képességek fejlesztését (kognitív műveletek, kommunikáció);
- az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítását;
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulást, amelyben nagy hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások.

Szem előtt tartjuk, hogy

- a jó alapképességek megszerzése mellett legalább ekkora jelentősége van a **tudni akarás**, az erre irányuló motiváció birtoklásának is, elősegítve esélyeik növelését, a deficitet csökkentését;
- nemcsak a **formális** tanulást kell elismerni, hanem az **informális** tanulási módszerek eredményeit is;
- az élethosszig tartó tanulásra való ösztönzés egyik megnyilvánulásaként a kompetenciák folyamatos kiterjesztésére, mélyítésére indokolt alkalmat, gyakorlóteret teremteni.

Diákjaink jelentős időt töltenek az iskolában, ezért a gyermekközpontságára tekintettel fontosnak tartjuk, hogy:

- otthon érezzék magukat;
- bevonjuk őket az iskola életrendjének kialakításába, azok fenntartásába;
- nevelési – oktatási programunk megvalósítása során mindenkor figyelemmel vagyunk képességeikre és életkori sajátosságaikra, egyúttal számolunk egyéni törekvéseikkel és a szülők elképzeléseivel;
- diákjaink számíthatnak a tantestület segítőkészségére mind a tanulmányi munkában, mind életük egyéb problémáiban, vagyis törekszünk az iskolai élet egészét átható kölcsönös tiszteleten alapuló emberi kapcsolatok kialakítására.
- Minden tanulónak egyenlő bánásmódot biztosítunk, és elvetjük a hátrányos megkülönböztetés közvetett és közvetlen formáit, a különbségtételt, a kizárást, a korlátozást, kedvezést.

A tanulók személyiségének fejlesztése mellett **tervszerűen és tudatosan formáljuk, fejlesztjük képességeiket, készségeiket, kompetenciáikat.** Ugyanakkor a **korszerű ismeretekhez, a tudományos gondolkodás** alapjainak megismeréséhez is el kívánjuk juttatni őket.

- Az alapkészségek fejlesztésével párhuzamosan a mindennapi életben is hasznosítható, továbbépíthető alpműveltség átadására törekszünk.
- El akarjuk érni, hogy tanulóink nemzeti értékeink megbecsülése és megtartása mellett megismerkedjenek az európai kultúra főbb áramlataival, az európaiság formáló eszményével; tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jellemformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.
- A diákok motiválásával, sikerélményhez juttatásával erősíteni kívánjuk pozitív személyiségjegyeiket.
- Megteremtjük annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.
- A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is.
- Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.
- Arra törekszünk, hogy legyen képes minden tanuló önmaga értékeinek felismerésére, értékelésére, önfogadásra, mások megértésére, tiszteletére. Ennek megvalósulását segíti a pozitív pszichológia eszközeit is alkalmazó Boldog Iskola program, melyhez a 2017-2018-as tanévben csatlakoztunk.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítására törekszünk.

- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklését, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítását feladatunknak tekintjük.
- A lemorzsolódás megelőzése, a tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása különösen fontos számunkra.
- A kompetencia alapú oktatás módszertanának, eszközeinek és eljárásainak széleskörű elterjesztésére törekszünk.
- Hozzájárulunk, hogy tanulóink megismerkedjenek különböző tanulási technikákkal, elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit, és kialakítsák saját tanulási módszerüket.
- A Komplex Alaprogram bevezetésével³, melynek legfontosabb alapelvei: az adaptivitás; komplexitás; közösségiség; tanulástámogatás; méltányosság - tevékenység-központú tanulási-tanítási gyakorlat és az „Élménysuli” megteremtésére törekszünk.
- A digitális kompetencia fejlesztése, infokommunikációs eszközök használatának tanítása mellett nagy figyelmet fordítunk a biztonságos internethasználatra.
- Kiemelten fontos az erkölcsi-akarati jellemzők formálása, a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

Értékeink jövőre orientáltak, normáknak való megfelelést és az eredményességet hívják életre. Valljuk, hogy eredményesen csak akkor működhet az iskola, ha az önreflexió, önértékelés lehetőségével élünk, s ennek segítségével képesek vagyunk belátásra, korrekcióra.

A nevelő-oktatómunka céljai, eredményességi kritériumai

Az iskola tanulóinak összességére kitűzött célok

A sikerkritériumokat a tanulók döntő többségére, kb. 80 %-ára értjük.

a) Az életkori sajátosságok figyelembe vételével olyan iskolai környezet megteremtése, ahol a tanuló biztonságban, jól érzi magát.

Sikeres, ha a tanuló:

- szívesen jár iskolába;
- bizalommal fordul a pedagógusokhoz.

b) Általános nemzeti és emberi értékek felmutatása, elfogadtatása, személyiségfejlesztés.

Sikeres, ha a tanuló:

- megismeri és alkalmazza a szükséges magatartásformákat;
- felelősséggel gondoskodik társairól, önmagáról;
- az iskola szimbólumrendszerét magáénak érzi.

c) Önművelés, többirányú érdeklődés formálása.

Sikeres, ha a tanuló:

---

³ 2019. szeptember 1-től kerül sor a Komplex Alaprogram bevezetésére.

- az elsajátítás tudatosságára rávezetjük, örömét megismertetjük;
- érdeklődését tartósan fenntartjuk.

d) Az intézmény szellemiségében központi helyet kap a humánus személyiség alapozása, a jellem formálása.

Sikeres, ha a tanulók:

- döntő többsége a kívánatos szokásrendszerrel él, ez alapvetően befolyásolja a munkához, a tanuláshoz való viszonyát, az életben való eligazodását.

e) Az egészséges életmód, a mindennapos mozgás igényének kialakítása, a lehetőségek megismertetése.

Sikeres, ha a tanulók:

- a kötelező testnevelésórákon túl is részt vesznek szervezett sportfoglalkozásokon.

f) A művészi kifejezőmódok megismertetése, a harmónia iránti igény felkeltése.

Sikeres, ha a tanulók:

- képesek érzékenyen befogadni a műalkotásokat;
- egy-egy területen alkotó tevékenységet folytatnak;
- tisztelik mások eredményeit.

Az iskolában emelt szintű nyelvtanításban résztvevőkre kitűzött célok

Az idegen nyelv tanulása eredményeként szilárd nyelvi alapokat sajátítanak el a tanulók.

Sikeres, ha:

- minden tanuló aktív szókincse biztos, ennek birtokában szóban és írásban kommunikálni tud;
- szóbeli és írásbeli kommunikációja nyelvtanilag is helyes, érti a nyelv belső összefüggéseit és logikáját;
- ismeri az angolszász kultúrát, az ott lakók életmódját, szokásait;
- az idegen nyelvismeret biztonsága elmélyíti az identitását, a máság megértését, elfogadását.
- a tanulók érik el a 6. évfolyam végére a Közös Európai Referenciakeret (KER) szerinti A1, a 8. évfolyam végére pedig az A2 nyelvi szintet.

Célok a különleges bánásmódot igénylő tanulókra

(a tanulók kb. 30%-a)

a) Az iskolai teljesítményeket biztosító pszichikus funkciók megfelelő fejlettségi szintjének elérése.

Sikeres, ha:

- felismerjük és korrigáljuk a kezdő szakaszban jelentkező magatartási zavarokat;
- egyéni foglalkozásokkal elősegítjük a képességek, készségek fejlesztését.

b) A szocializációs hátrányok kompenzálása.

Sikeres, ha:

- minden tanuló képes önmaga értékeinek felismerésére, értékelésére, önfogadásra, mások elfogadására;

- tudja és gyakorolja az egészséges és kulturált életmód szabályait.

c) Érzelmi életük egyensúlyban tartása, sikereik, kudarcuk egészséges feldolgozása, szorongásaik oldásának képességére való felkészítés.

Sikeres, ha:

- minden gyermeket sikerélményhez juttatunk, és erősíteni tudjuk pozitív személyiségjegyeiket.

d) Alakítsuk folyamatosan a pályaaorientációt, a szakaszhatár végére juttassuk tanulóinkat érett iskolaválasztásra!

Sikeres, ha:

- valamennyien megállják helyüket a középfokon;
- a választott iskola hosszú távú elképzeléseiknek megfelel.

Kulcskompetenciák

A tanulási területeken átívelő általános kompetenciák egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. a tanulás kompetenciái;
2. kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció;
3. matematikai gondolkodási kompetencia,
4. digitális kompetencia,
5. személyes és társas kapcsolati kompetencia,
6. kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság,
7. munkavállalói, vállalkozói kompetencia.

A tanulás kompetenciái

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek

- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Matematikai gondolkodási kompetencia

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok) valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése

- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és -kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- a munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

A XXI. század követelményeihez igazodó kompetenciafejlesztés erősítése terén kiemelt figyelem irányul a digitális kompetenciák, a digitális írástudás fejlesztésére. Ezt követeli meg a társadalmi környezet egyik legfontosabb igénye, hogy a gyermek iskolai éve alatt olyan minőségi képzésben részesüljön, amelynek elsajátításával képes lesz boldogulni a munkaerő-piacon.

A tanítást-tanulást támogató digitális kompetenciák fejlesztését elősegítő eszközöknek és módszereknek széles körben történő megismertetése és alkalmazása érdekében a digitális pedagógiai eszközök és módszerek adaptálását, implementálását és a napi tanulási-tanítási gyakorlatba ültetését tűzzük ki célul.

- Személyes és társas kapcsolati kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat, a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság

- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- kompromisszumra való törekvés

➤ Munkavállalói, vállalkozói kompetencia.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és - vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

További releváns kompetencterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
- Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira összpontosít.
- Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy elősegítse az előző fejezetben megfogalmazott alapelvek és célok megvalósulását.

Feladatunknak tekintjük:

- a közösségfejlesztő és az önfejlesztő aktivitás normáinak, modelljeinek és magatartásformáinak közvetítését, elfogadtatását;
- a sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztését;
- a Nat szabályozásának megfelelően a kulcskompetenciák fejlesztését;
- a kompetencia alapú oktatás bevezetésével tartalmi fejlesztések megvalósítását;
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás erősítését;
- az egyénre szabott haladási ütem biztosítását;
- a lemorzsolódás megakadályozását elősegítő módszerek és munkaformák alkalmazását;
- tanítási órákon differenciált tanulásszervezési eljárások, tevékenységi formák szervezését, különös tekintettel a differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban (DFHT) elnevezésű munkaformára;
- a tanulói teljesítmények személyre szóló folyamatos ellenőrzését, értékelését;
- a tehetséges tanulók korai felismerését, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítását;
- multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezését, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- a teamtanításnak olyan alkalmazását, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg,
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazását.

Nevelési céljaink, feladataink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak, melyek egymással nem helyettesíthetőek, egymás kiegészítői.

1. Közvetlen (direkt) módszerek

E módszer során a pedagógus készen megformált normákat, célokat, ideálokat, magatartási modelleket tár a tanulók elé, alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulókra.

Előnye a szakszerű és folyamatos irányítottság, s az ebből származó korrekció.

2. Közvetett (indirekt) módszerek

A tanulók közösségi tevékenysége a nevelő hatások alapvető forrása. A tanulói kölcsönhatások értékes normákká, ideálokká és magatartásformákká válnak. A nevelő közbeiktatja a közösséget, s annak élet- és tevékenységbeli feltételeit célirányosan szervezi.

Előnye a nagy hatékonyság, mivel a legkritikusabb életkori periódusban kikapcsolja a tanulók személyi ellenállását.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Közösség- és önfejlesztő aktivitást célzó módszerek	<ul style="list-style-type: none"> • követelés Fontos a reális tartalom, a gyerekek sikerélményhez juttatása, ösztönzés a fokozatosság elve szerint. • gyakoroltatás Elengedhetetlen a gyakorlás tartalmának meghatározása, a motiváció, érdeklődés felkeltése, játékszükséglet, eredményesség, változatosság iránti igény felkeltése. • segítségadás A nevelő magatartásának egyik fő attitűdje, mely megkönnyíti a begyakorlás folyamatát, és korrekciós funkciót tölt be. • ellenőrzés Visszacsatolást is megvalósít. • ösztönzés Alapformái az elismerés, elmarasztalás, jutalmazás és büntetés. Legideálisabb a komplex értékelés. 	<ul style="list-style-type: none"> • követelés A nevelő által megfogalmazott követelménytámasztást jelenti. • a tanulói közösség tevékenységének megszervezése A közösség minden tagjának komplex, teljes értékű részvételét kell elősegíteni. • közös célok kitűzése A munkacsoport tagjai között szoros kapcsolatrendszer feltételez. • hagyományok kialakítása Célja a közösség összetartozásának fokozása. • ellenőrzés Formája a rendszeres beszámoltatás. • ösztönzés Az értékelést a nevelő kezdeményezi, melybe az egész csoportot bevonja.
A magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> • elbeszélés Élményszerű formában közvetíti a viselkedési tapasztalatokat, a nevelő személyes élményeit. 	<ul style="list-style-type: none"> • a nevelő személyes részvétele a tanulói közösség tevékenységében

	<ul style="list-style-type: none"> • tények és jelenségek bemutatása Életszerű körülmények között jeleníti meg a megfelelő magatartást és tevékenységet. • műalkotások bemutatása Esztetikai élmény teremtése. • nevelő személyes példaadása 	<ul style="list-style-type: none"> • követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből Mintákat ad a magatartáshoz.
Tudatosítás	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, magyarázat, beszélgetés Az ismeretátadás, meggyőzés hatékony módja. • a tanulók önálló elemző munkája A tanulóknak önálló munkát adunk, ami hozzájárulhat általános magatartás- és tevékenységbeli algoritmusok kialakulásához. 	<ul style="list-style-type: none"> • felvilágosítás A tudatosító hatás a nevelő részéről indul ki és a közösségre irányul. • vita Az egész közösség részvételével vagy csoportmunka formájában.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A Nat-ban - s ennek megfelelően a kerettantervekben is - képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók - adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban – minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. A személyiségfejlesztés során ismereteket, gyakorlóteret, lehetőséget, élményt, tapasztalatokat nyújtunk, amelyekre támaszkodva a gyermekek:

megismerik önmagukat, fejlődik önkifejező képességük, megfigyelik, jellemzik, értékelik magukat;

képesé válnak az önirányításra, az általuk kezdeményezett cselekvésekért vállalt felelősségre, megismerik az egészséges és biztonságos élet értékeit;

jobban megismerik társaikat, megerősödik bennük a társas kapcsolatok iránti igény;

az egymással kapcsolatos érzelmeik, elvárásaik, együttműködési készségeik fejlődnek, kialakul szociális érzékenységük, empátiájuk, toleranciájuk;

tájékozódnak a környezetükben, átérzik a csoporthoz tartozás felelősségét;

tevékenységek révén szokásaik, társas magatartási formáik a megfelelő irányba módosulnak, felismerik a megbízhatóság és a becsület értékét;

fejlődik verbalizációs készségük, esztétikai érzékenységük;
automatizálják a pozitív tanulási motívumaikat;
a problémahelyzetekhez alkalmazkodnak, megoldásukhoz használják meglévő tapasztalataikat, ismereteiket;
ellenállnak és nemet tudnak mondani a negatív befolyásolásnak;
képesek lesznek rövid és hosszú távú céljaik megfogalmazására, iskolaválasztásra, és felkészülnek az élethosszig tartó tanulásra;
képesse válnak a célfenntartásra, a hozzá vezető kerülőutak kidolgozására;
egészséges kockázatvállaló magatartást tanúsítanak céljaik megvalósításában, demokratikusan kapcsolódnak a közülethez.

A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek kialakításához, fejlesztéséhez. A gyermekek, a serdülők képességeinek fejlődéséhez szükséges követelmények meghatározásával ösztönzi a személyiség-fejlesztő oktatást.

Ez azonban csak akkor lehet eredményes, ha a pedagógiai program, a nevelési, tanítási-tanulási folyamat

- teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának;
- fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat;
- hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Iskolánk pedagógiai programja olyan iskolai pedagógiai munkát feltételez, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

- A tananyag eszköz számunkra, amellyel életszemléletet, erkölcsi normákat, jó szokásokat, értékrendet alapozunk meg.
- Az osztályfőnöki órákon, szereplési helyzetbe hozva a gyereket, szituációkon keresztül fejlesztjük önismeretét, kommunikációs készségét, társismeretét, együttműködési képességét.
- A Jobb Veled a Világ Alapítvány keretében működtetett Boldogság programban való részvétellel igyekszünk tanulóinkat egy pozitívabb, boldogabb életszemléletre nevelni, érzelmi intelligenciájukat fejleszteni.
- Tanórán kívül széles az a tevékenységi kör, ami hatékonyan hozzájárul a személyiség alakulásához: napközis foglalkozások, szakkörök, alprogrami foglalkozások, műhelyfoglalkozások, sportkörök, énekkar, tanulmányi és sportversenyek, múzeum- és színházlátogatások, kirándulások, erdei iskola, erdei tábor, ünnepek, közösségi programok.
- Osztályprogramokon, vetélkedőkön megismerkednek a szűkebb környezet múltjával, jelenével, mely tovább erősíti a szülőföldhöz való érzelmi kötődést.
- Az osztálykirándulások szolgálják a szülőföld megismerését, a kulturális értékeink megbecsülését, magyarságtudatunk megerősítését.
- Ezt erősítik az ünnepek, a rendezvények, illetve a kulturális programok. Ezeket lehetőséget kapnak tehetségük bemutatására és fejlesztésére.

- Pályázati lehetőséggel élve határozott törekvésünk – a nemzeti összetartozás érzésének erősítését szolgálva – annak elérése, hogy diákjaink intézményünkben folytatott tanulmányaik alatt legalább egy alkalommal az iskola által szervezett kirándulás keretében eljussanak olyan Kárpát-medencei területekre, amelyeken jelentős számú magyar nemzetiség él.
  - Nagy hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése. A környezeti nevelést nagymértékben erősítheti az ökoiskolai hálózatba való bekapcsolódás, az ökoiskolai cím elnyerése és megtartása.
  - A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga.
  - Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terepének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.
  - Nagy feladat a képzelőerő, a fantázia fejlesztése. Ennek érdekében versenyeztetjük, pályáztatjuk diákjainkat. Ezzel elősegítjük az olvasás megszeretését, s így tovább tudjuk gazdagítani a gyerekek személyiségét.
  - Biztosítani kell az időt arra, hogy a tanulók kommunikáljanak, s nemcsak társaikkal, hanem felnőttekkel is. Ebben a kapcsolatban a felnőtt megerősíthet, de ugyanakkor jelzést is adhat a hibák korrigálására.
  - Az önismeret, a drámapedagógia és a játék segít a pozitív, szeretetteljes légkör kialakításában, melyben az érzelmeknek meghatározó szerepük van. A játék - mely a gyerek lételeme - kapcsolatteremtésének legjobb eszköze. A játék helyzetben fejlődik a gondolkodás, megtanul a játékos szabályokat elfogadni, figyelni magára és másokra, felfedezheti képességeit, megtanul győzni és veszíteni, örülni, s a másik embert megérteni.
- A pedagógus elősegíti a felsoroltak kialakulását, és gondoskodik a gyermek testi épségének megővéséről, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről, és az ismereteket tárgyilagosan, többoldalúan közvetíti feléjük.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása a tanítás-tanulás folyamatában a nevelő – oktatómunka alapvető feladata, mely elősegíti a gyermekek közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet szabályainak elsajátítását.

A tanulók egyéniségének, érdeklődési körének figyelembe vételével jelöljük meg a közösségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladatokat, melyeket a mindennapi munka során alkalmazunk.

A tanulói közösségek megszervezése, tudatos irányítása terén:

- a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon résztvevő közösségek kialakítása, fejlesztése változatos tevékenységi formák alkalmazásával (homogén- differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny);
- olyan csoportok kialakítása, melyek a pozitív emberi kapcsolatok elmélyítése mellett elősegítik a személyiség fejlődését és az egészséges életmód megismerését;
- a csoportokon belüli kapcsolatok erősítése;
- az egymás iránti felelősségérzet fejlesztése;
- a másság, egymás hibáinak tolerálása.

A közösségek tevékenységének megszervezése terén:

- a közösség minden tagja képességei alapján tevékenyen vegyen részt az együttes munkában;
- a társas együttélés szabályainak megismertetése, gyakoroltatása, elsajátíttatása;
- a résztvevők adottságaira épített tevékenységi formák alkalmazása, melyek tartós együttműködésre ösztönzik a tanulókat;
- olyan élmények nyújtása, melyek átélése által fejlődik a tanulók közösségtudata.

Az életkori sajátosságok figyelembe vétele terén:

- az adott csoportok életkori sajátosságainak alapos megismerése, felhasználása a közösségi munka tervezése során;
- jó kapcsolat kiépítése és ápolása az adott korosztálybeli tanulókkal és szüleikkel.

A közösségi hagyományok kialakítása, ápolása terén:

A tanulók ismerjék meg és élményeik által kerüljenek közelebb a tágabb és szűkebb környezet múltbeli eseményeihez, értékeihez, tevékenyen vegyenek részt ezek megerősítésében.

Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

A gyermekek hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely jelentősen meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásokat, életcélokat, preferenciákat. Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az egészség – mint elfogadott érték – beépül iskolánk mindennapjaiba, az iskolai élet valamennyi részletébe. Iskolai atmoszféránk kedvezően hat kiegyensúlyozottságával, feszültségmentességével tanulóink lelki egészségére.

Az egészségfejlesztés magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, mentálhigiéné, az önsegítés feladatait, módszereit.

Célok, feladatok

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy folyamatosan nyomon tudják követni egészségi állapotukat. Érzékeljék a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségüket érintő hatásokat, képessé váljanak az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

- Korszerű ismeretek, értékek közvetítése, melyek során a tanulók megismerik:
  - az életkorukkal járó biológiai, pszicho-higiénés, életmódbeli tennivalókat,
  - a társkapcsolatok etikai, egészségi kérdéseit,
  - az egészségre káros szokásokat és azok következményeit,
  - a káros szenvedélyek hatásait,
  - az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének lehetőségeit,
  - a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
  - az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
  - az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás);
    - a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében,
    - a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.
- Az elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése beteg, sérült és fogyatékos embertársaink iránt.
- Olyan szellem kialakítása, amely tudatos egészségmegőrző- és fejlesztő magatartásra ösztönöz.
- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése.
- Annak tudatosítása, hogy a táplálkozásnak, a változatos étrendnek meghatározó szerepe van az egészség megőrzésében.
- Az iskola feladata, hogy segítse a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Adjon ismereteket a betegségek, balesetek sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.
- Az iskola személyi, tárgyi környezetével, légkörével járuljon hozzá azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulásához, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják.
- Ébressze rá a tanulókat a harmonikus élet, az egészség értékeire.
- Az egészség megvédésére, megedzésére, visszaszerzésére vonatkozó ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- A tanulók motiválása, ösztönözése az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására, közös véleményformálással, támogató tanácsadással.
- Az egészséges magatartásmódok kialakítása érdekében – életkorhoz igazodva – megismertetni tanulókat:
  - az egészséges táplálkozással,
  - a személyes higiéniával,

- a rendszeres testmozgással,
  - az ember és környezete kölcsönhatásának legfontosabb jellemzőivel és jelentőségével.
- Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket.
- A testi és a lelki egészség harmonikusan együtttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is.
- Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására.
- A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására.

Az egészségnevelés, fejlesztés területei:

A/ Testi nevelés:

- személyi higiéné,
- környezethigiéné,
- környezetvédelem,
- testnevelés- és sport – több mozgás,
- mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerése, a testtudat kialakítása érdekében,
- egészséges táplálkozás,
- balesetek megelőzése,
- elsősegélynyújtás,
- időben orvoshoz fordulni – szűrővizsgálatok,
- megelőzésre nevelés,
- biztonság igénye,
- szexuális nevelés (szerelem, házasság, nem kívánt terhesség),
- életkorral járó biológiai sajátosságok.

B/ Pszicho-higiénés nevelés:

a/ Fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetés

- napi és heti életritmus,
- alvás, tanulás, munka, játék,
- ellenállni a reklámok nem kívánatos hatásainak,
- fogyasztói szokások,
- pozitív értékrend kialakítása,
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása – belső harmónia.

b/ Stresszelhárítás

- apróbb sikertelenség elviselése,
- konfliktusok megoldása, problémamegoldás,
- önismeret, éntudat,

- dönteni tudás,
- c/ Deviancia megelőzése
  - szenvedélybetegségek megelőzése,
  - dohányzás-, alkohol-, drogtagadás,
  - társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései.
- d/ Ézelmi nevelés
  - az életkorral járó pszicho-higiénés életmódi tennivalók,
  - érzelmeket felismerni, kifejezni; saját erényeit, gyengéit felmérni, érzéseket kezelni,
  - empátia-képesség fejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet, akaraterő fejlesztése.

C/ Szociális higiénés nevelés:

- kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása,
- barátságok kialakítása,
- kommunikáció fejlesztése,
- kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése, megtartása,
- etika, érték szabályok kialakítása, korlátokat felállítani és elfogadni (házirend),
- szerepfeszültségek feloldása, érintkezési zavarok megelőzése,
- társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek),
- társadalmi támaszok (család, barát, egyesület, kisközösség...) fontossága, előnyei.

Az egészségnevelés és egészségfejlesztés iskolai területei

Iskolánk hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók ösztönzést és tudást szerezzenek a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Mindezt az egészséggel összefüggő tevékenységekben alapozzuk meg.

Az életkornak megfelelő egészségügyi szabályok megismertetése, az egészséges napirend összeállítása és megvalósítása, a rendszeres testedzés szokássá formálása, a szabadidő helyes felhasználásának kialakítása első osztályban megkezdődik.

Tanórai keretek

Osztályfőnöki órák – 5-8. évfolyam

Az egészséges életmód-környezettudatosság témakör feldolgozása olyan készségek kifejlesztéséhez és gyakorlásához ad segítséget, amelyek révén:

- a serdülők megismerik önmagukat és társaikat, megtanulják a csoportszerveződés és csoportmunka alapjait,
- tájékozódnak a környezetükben, ismereteket szereznek a társas kapcsolatokról,
- megbizonyosodnak az egészséges és biztonságos élet értékeiről,
- jártasságot szereznek a veszélyhelyzetek felismerésében,
- felfedezik önmaguk megvédésének lehetőségeit és felelősségét.

Természetismeret 6. évfolyam

Az ember szervezete és egészsége című témakör oktatása során a tanulók meglévő ismereteire alapozva bővítjük látókörüket.

A tanulók korszerű ismereteket és azok begyakorlásához szükséges készségeket és jártasságokat szereznek egészségük védelme érdekében. A tantárgy témaköre átfogja az egészség-megtartás szempontjából leginkább kritikusnak tekinthető területeket: a táplálkozást, a biztonságot, az alkohol- és kábítószer-fogyasztást, a dohányzást, a családi és kortárs kapcsolatokat, a környezetvédelmet, az aktív életmódot, a személyes higiénét, szexuális fejlődést és az elsősegélynyújtás elemi ismereteit.

Biológia-egészségtan – 8. évfolyam

A tantárgy egészségneveléssel kapcsolatos főbb témakörei:

- Az egészség fogalma. Az egészséget befolyásoló tényezők. Az egyén és a közösség egészsége. Felelősség!
- A bőr szerepe a külső testkép kialakításában: a bőr kamaszkori változásainak okai, következményei.
- A bőr- és szépségápolás.
- A bőr védelme; bőrsérülések és ellátásuk.
- Bőrbetegségek (bőrallergia, fejtetvesség, rühatka, gombásodás).
- A betegség fogalma.
- A mozgás, az életmód és az energia-szükséglet összefüggései. Öngyógyítás és az orvosi ellátás szükségessége.
- Elsősegélynyújtás bőrsérülések esetén.
- A szervezet mozgása és a szervek, szövetek működésének kapcsolata.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Elsősegélynyújtás mozgássérülések esetén.
- A mozgássérült és mozgáskorlátozott emberek segítése.
- Sportoló és nem sportoló osztálytársak napi-és hetirendjének összehasonlítása, elemzése a mozgás (edzés), pihenés, tanulás egyensúlya a test napi energiaigénye szempontjából.
- A lágy és kemény drogok legismertebb fajtái, hatásuk az ember idegrendszerére, szervezetére, személyiségére.
- A megelőzés módjai.
- A játékszenvedély, internet- és TV-függőség.
- Az egészséges táplálkozás jellemzői (minőségi és mennyiségi éhezés, alapanyagcsere, testtömeg-index, normál testsúly).
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.

Technika, életvitel és gyakorlat – 5-7. évfolyam

A tantárgy keretében megismerik a tanulók az egészséges életvitel alapkövetelményeit, a közúti közlekedés szabályait és veszélyforrásait. Az egészséget védő helyes magatartásforma kialakításához ismereteket és készségeket sajátítanak el, gyakorolnak.

Testnevelés és sport – 1-8. évfolyam

Az iskolai testnevelés és sport keretei között fejlesztjük a szociális kompetenciákat, a csapatmunkát, a társakkal történő kreatív együttműködést. A mindennapos testneveléssel elősegítjük, hogy a tanulók az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezeljék.

- Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban.
- Testnevelés és sport órán megfelelő terhelést kapjon.
- Minden testnevelés és sport órán legyen gimnasztika, a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok.
- Gyógytorna gyakorlatok.
- Minden testnevelés és sport óra testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása.
- Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (szabadidő sportok, játékok, aerobik).
- A tanulók testi-biológiai fejlődése csak rendszeres, napi testneveléssel és sporttal (testmozgással és testedzéssel) biztosítható. Ez a feladat sem előbbre, sem későbbre nem hozható és semmiféle más tevékenységgel nem helyettesíthető.
- A kisgyermek a legmaradandóbb élményüket életük elő tíz évében gyűjtik. Ha a testi készség- és képességfejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem, vagy csak alacsony szinten pótolható.
- Fizikai képességek kialakítása és fejlesztése (is) csak az érzékeny szakaszokban gazdagságos (pl. az úszástanulás érzékeny időszaka 3-10, az ügyességé 10-13 éves kor).
- Az egészségneveléshez és egészségfejlesztéshez kapcsolódó témák a komplex tanórák keretei között is megjelennek.

Tanórán kívüli keretek

Az Életgyakorlat- alapú alprogrami foglalkozások egyik központi témaköre az egészséges életmód, életvezetés.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az iskolai szabadidős, napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások.

Sportkörök kínálatának bővítése a lovaglással, amennyiben annak pénzügyi, tárgyi, szakmai és személyi feltételei biztosíthatók.

5. Az óráközi szünetek és a szabad játék adjon lehetőséget a kötetlen fizikai aktivitásra. (tollaslabda, ugrókötelezés, kidobók, fogók stb. az adott gyermekközösség életkori sajátosságaihoz és igényéhez igazodva.)
6. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
7. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében sportegyesületekkel, sportági szövetségekkel alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából. (Dobd a kosárba!, Bozsik-program, a lovaglás vonatkozásában a Nagykőrösi Lovassport Egyesülettel)
8. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai, erdei tábori és nyári tábori programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
9. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásaira az osztályfőnöki munkaközösség tematikus programot dolgozzon ki a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
10. Pályázati lehetőségekre támaszkodva különféle sportprogramok valósuljanak meg.
11. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.
12. A magyar diáksport napjára az egész iskolát megmozgató program valósuljon meg.
13. Hagyományos sportgálánkra –mely a teljes iskolaközösség részvételével zajlik - két-évente kerüljön sor. (A művészeti gálakon mozgásos tevékenységen alapuló produkciók is szerepeljenek.)
14. A közlekedési szokások befolyásolása érdekében megvalósítandó programelemek (kerékpáros vizsga a biztonságos közlekedés érdekében, közlekedési szakkör, kerékpáros túrák osztálykeretben a szabályos csoportos kerékpározás és a mozgásélmény előtérbe helyezésével).

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladattervét az éves munkaterv tartalmazza.

Mindennapos testnevelés - mindennapi testedzés

A 2013/2014. tanévtől a heti 5 testnevelésóra bevezetésével a tanulók mindennapos testmozgása általánosan megvalósul.

Sportköri foglalkozások lehetősége mindkét tagozaton mindennap biztosított.

Sportköreinket a minden év május 20-áig lebonyolítandó igényfelmérés alapján szervezzük meg a következő tanévre.

A mindennapos testmozgást játékos egészségfejlesztő testmozgással bővítjük. A délutáni egyéb foglalkozást igénybe vevő tanulók napirendjének része a tornatermi vagy udvari játékos mozgásos foglalkozás.

A játékos egészségfejlesztő testmozgást úgy szervezzük meg, hogy az megoldható legyen abban a ruházatban is, amelyben a gyermek az iskolában megjelent.

Úszásoktatás:

Célunk, hogy a 4. és 6. osztályos tanulók úszásoktatásban vegyenek részt. Ezt az oktatást az iskola lehetőségeihez képest megszervezi, ha a fenntartó az ezzel járó többletköltségeket biztosítja az intézmény számára.

Egyéb foglalkozások, programok

Az iskolai sportkörök

Minden tanulónak lehetősége van a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon való részvételre. A sportszportokat az előző tanév végén felmért igények alapján alakítjuk ki.

A mindennapos testnevelés heti 5 testnevelés órájából 2 órát az általuk választott iskolai sportkörben való sportolással teljesíthetnek.

A tanulók a következő sportágak, sportfoglalkozások közül választhatnak:

- kosárlabda,
- labdarúgás,
- torna,
- játékos sport,
- labdajátékok,
- testmozgásalapú alprogrami foglalkozások

A tanórán kívüli sportfoglalkozások során

- megkedveltetjük a sportot, a testmozgást, a játékos mozgástevékenységet;
  - fejlesztjük a tanulók képességeit, készségeit egy-egy sportágban;
  - felkészítjük tanulóinkat bajnokságokra, diákolimpiai versenyekre;
  - fejlesztjük a diákok értékes személyiségvonásait (félelem leküzdése, szabályok betartása, összpontosítás, kudarc tűrése).
-
- A diákolimpiai versenyekbe lehetőségeinkhez mérten rendszeresen bekapcsolódunk.
  - Évente egyszer sportnapot szervezünk, amely keretében az osztályok versengenek egymással.
  - Tanórán kívüli foglalkozások (napközi, tanulószoba).
  - Délutáni szabadidős foglalkozások: tornatermi vagy udvari testmozgásos foglalkozások,

- Vetélkedők, versenyek, játékos programok,
- Sportgála,
- Téma napok: dohányzásmentes nap, egészségnap, sportnap,
- Tájékoztató fórumok szülői értekezletek,
- Vetélkedők, versenyek:
  - pl. rajzverseny és kiállítás
- Iskolán kívüli programok:
  - erdei iskola,
  - hétvégi kirándulások szervezése szülők bevonásával,
  - táborok, túrák,
  - közlekedéssmereti versenyek, katasztrófavédelmi versenyek,
  - városismereti séták.

Az egészséges környezet

A megfelelő környezet, a tárgyi feltételek a kellemes közérzet útján hatnak a teljesítményre.

Iskolánk udvara fákkal, bokrokkal parkosított. Tanulóink az órák közti szünetekben szívesen tartózkodnak a szabadban. Sajnos az egyes udvarrészek felülete balesetveszélyes, sportra, játékokra alig alkalmas.

Anyagi forrás hiányában szülői segítséggel tesszük otthonosabbá, barátságosabbá az osztálytermeket. Nevelőtestületünk minden tagja feladatának tekinti a tantermek, a folyosók díszítését, virágosítását.

Az osztálytermeket a kor igényeinek megfelelő, az adott korosztályhoz illeszkedő tanuló asztalokkal és székekkel rendezzük be. Figyelünk gyermekeink helyes testtartására.

A felső tagozaton azonban a bútorzat cseréjére lenne szükség.

Az egészséges táplálkozás

Az egészséges, kulturált étkezési szokások elsajátítása szempontjából az étkezési körülmények meghatározó jelentőségűek. Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az iskolai étkezés minősége és mennyisége kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés szokásrendjének kialakítása is az egészségnevelés része.

Igyekszünk biztosítani, hogy tanulóink higiénikus, kulturált és nyugodt körülmények között étkezzenek a tantermekben, illetve az ebédlőben. Ennek azonban gátat szab az ebédlő szűkösége.

Az ételt szállító konyha javarészt gyermekétkeztetést lát el, ezért kiemelt szempont az egészséges táplálkozásra való törekvés.

Segítő kapcsolatok

Iskolánk egészségnevelő tevékenysége során támaszkodik az egészségügyi dolgozók szakismeretére, az iskola valamennyi dolgozójának és a szülők aktív közreműködésére. A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, szakértők bevonására.

Segítő kapcsolataink:

- szülői közösség, iskolaszék,
- iskolaorvos, házi orvosok, védőnők,
- nevelési tanácsadó, pszichológus,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat,
- rendőrség,
- Kábítószerügyi Egyeztető Fórum.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- az elsősegély-ismeretek fontosságának bemutatása, annak népszerűsítése,
- a gyermekekben való segélynyújtói szemlélet kialakítása,
- az egyszerűbb sérülések ellátásának megtanulása,
- a balesetek megelőzése,
- a segítségkérés (felnőtt értesítése, esetleg mentőhívás),
- a beteggel való kapcsolatteremtés.

Feladatok:

- pedagógusok továbbképzése: tanévenként egy-egy fő, továbbképzési programba betervezett képzés keretében,
- elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül,
- szakkörök, tanfolyamok szervezése.

Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tantárgyak rendszerében

Természetismeret (5–6. évfolyam)

- Az ember megismerése és egészsége.
- Önfenntartás.
- Alapfokú elsősegélynyújtás.

Biológia-egészségtan (7–8. évfolyam)

- Az ember megismerése és egészsége.
- Egészség.
- Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek. 8. évfolyamon a tantárgy óraszámát megemeljük 1 órával.

Fizika (7- 8. évfolyam)

- Az ember megismerése és egészsége.
- Az elektromos áram hatása az élő szervezetre.
- Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

Kémia (7– 8. évfolyam)

- Az ember megismerése és egészsége.

- Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban.

Technika, életvitel és gyakorlat (5 -6-7. évfolyam)

- Konyhai eszközök balesetmentes használata.
- Egészségre ártalmas, természeti eredetű veszélyforrások.
- Közlekedési veszélyhelyzetek felismerése, elhárítása, balesetek megelőzése.
- Elsősegélynyújtás.
- Teendők áramütés, elektromos tűz esetén.

Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a délutáni foglalkozási időben

- Elsősegélynyújtó szakkör – tanévenként 1-1 csoport,
- Alapszintű elsősegélynyújtó tanfolyam szervezése – tanévenként.

Az intézmény házirendjében, szervezeti és működési szabályzatában, valamint a munkavédelmi- és tűzvédelmi szabályzataiban foglaltak szerint baleset-megelőzési oktatást tartunk a tanév kezdetén az osztályfőnöki órákon, illetve szükség szerint pl. kirándulások, üzemlátogatások alkalmával. A fokozottan balesetveszélyes tevékenység előtt testnevelés, életvitel és gyakorlati ismeretek, fizika, kémia, informatika tantárgyak tanításakor is figyelmeztetni kell a tanulókat.

A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- tanmenetekkel, foglalkozási tervekkel dokumentált tudatos tervezés,
- a bevezetésre kerülő pedagógiai módszerek, stratégiák beépítése a tanmenetekbe,
- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak összeállítása és javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- az elektronikus napló vezetése,
- tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése, azokon való segítő közreműködés,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,

- részvétel az iskolai ünnepségeken és rendezvényeken,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az intézményvezető bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Lehetőség szerint látogatja osztálya tanítási óráit, szoros kapcsolatot tart az osztályban tanító tanárokkal.
- Kapcsolatot tart a tanulók szüleivel (szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, informális találkozások alkalmával).
- Eleget tesz értesítési és ellenőrzési kötelezettségeinek /érdemjegyek, hiányzások, fegyelmi, meghívók, értesítő/.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Határidőre elvégzi az osztályával kapcsolatos osztályfőnöki adminisztrációs teendőket /mulasztás, törzslap, stb./.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokra.
- Tanulóit és azok szüleit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Tanévkezdéskor megismerteti tanulóival az iskolai étellel kapcsolatos baleset- és tűzvédelmi előírásokat és a házirendet.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelése-oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása

Az intézmény a sajátos nevelési igényű tanulók köréből az alábbiak ellátását biztosítja:

- beszéd fogyatékos,
- hallássérült,
- értelmi fogyatékos,
- halmozottan fogyatékos,
- autizmus spektrumzavarral,
- pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermekek, integrált nevelése-oktatása, egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátása.

Tárgyi feltételek:

Intézményünk részben akadálymentesített.

Személyi feltételek:

Utazó gyógypedagógusok, szakemberek végzik a fejlesztést.

Az iskola fejlesztő tevékenységének jellege:

- differenciált tanulásszervezés,
- komplex képességfejlesztés,
- gyógytestnevelés,
- pedagógiai célú fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleménye alapján.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárásrendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.
- A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
  - a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
  - iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegyenítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
  - esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye.
- Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel.
- A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:
- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
  - a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
  - személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
  - teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
  - a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
  - a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
  - az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
  - az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
  - a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
  - következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával;
  - szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybe vételével.

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:

- DFHT és KIP (Komplex Instrukciós Program) alkalmazása,
- egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív technikák alkalmazása,
- projekt-módszer,
- tevékenységközpontú pedagógiák,
- individuális tanulás előtérbe helyezése,
- az alapozó időszak elnyújtása,
- fejlesztő értékelés alkalmazása,
- napközi otthon, szakkorrepetálás biztosítása,
- a pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi szakember, családgyógyozó,
- tanulásmódszertan tanítása,
- mozgás- és játékterápiás csoportok,
- viselkedés-, játékterápia,

- családterápia,
- kreatív tevékenységek,
- sporttevékenységek,
- kommunikáció fejlesztése,
- önismereti foglalkozások,
- drámajáték,
- egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások,
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása digitális eszközhasználattal, digitális módszertan alkalmazásával

A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelése

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos *tanulás-szervezési eljárások* alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív technikák,
- projekt módszer,
- tevékenységközpontú pedagógiák,
- DFHT és KIP módszer,
- digitális módszerek alkalmazása.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekcsenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóknban rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Ennek érdekében:

- A tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást.
- Tanítási stratégiaként a Komplex Alaprogram „Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsopórtban” tanulástámogató módszertanát alkalmazzuk.
- A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra.
- Egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét.
- A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket, tehetségműhelyeket, alprogrami foglalkozásokat szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök, alprogramok szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekcszünk.
- Folyamatosan részt veszünk az iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.
- Hagyományainkhoz híven minden évben megrendezzük a vers- és prózamondó versenyeket.
- A „Szép magyar beszéd” verseny területi fordulójának megrendezését vállaljuk.

- A központilag meghirdetett versenyeken túl iskolai keretek között folyamatosan megrendezzük a helyesírási, nyelvhelyességi versenyeket.
- Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetőek iskolai kötelezettségeikkel.
- A közművelődési intézmények által biztosított lehetőségeket kihasználjuk (múzeum-, hangverseny- és színházlátogatások; könyvtárakban, levéltárakban végzett kutatómunka stb.).
- Diákönkormányzati tevékenység, iskolai rendezvények lehetőségeire építünk.
- A tananyag lehetőségeinek függvényében projektmódszert alkalmazunk.
- A tehetségazonosítás és - fejlesztés feladataira tudatos és tervszerű továbbképzéssel készülünk.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Kiemelt figyelmet igényelnek a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók is.

A hátrányos helyzet kompenzálásának legfontosabb lehetséges színtere az iskola. Ehhez a munkához meg kell nyerni a szülőket, segítő érdeklődésüket gyermekük előrehaladása iránt.

A következő eljárásokkal igyekszünk enyhíteni tanulóink szociális hátrányain:

- felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- A lemorzsolódás megelőzése és a hátrányok csökkentése, státuszkezelés a Komplex Alaprogram bevezetésével.
- a nevelők segítő szándékú odafordulása a gyermekek felé,
- családlátogatások,
- a szülők nevelési gondjainak segítése, felvilágosító munka a szociális juttatásokról szülői értekezleteken,
- jogosultság és szükség szerinti segélyre javasolás,
- drog és bűnmegelőzési programok szervezése az egészségügyben és a rendőrségen dolgozók segítségével,
- pályaorientációs tevékenység,
- Boldog Iskola programhoz való csatlakozás.

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységünk összhangban áll a hatályos jogszabályokkal és tanulóink jellemzőivel.

Gyermekvédelmi tevékenységünk területeit (a veszélyeztetettség megelőzése, a probléma feltárása, a veszélyeztetettség megszüntetése, a jelzőrendszer működtetése) valamennyi pedagógus aktív közreműködésével az intézményvezető-helyettes koordinálja, ellátásáért az intézményvezető felel.

Céljaink elérését a következő tevékenységi formákkal szolgáljuk:

- felzárkóztató foglalkozásokkal törekszünk a tanulási zavarok leküzdésére, a hátrányok csökkentésére;
- közreműködünk és segítjük az iskola- és pályaválasztást;
- a tanulók és szülei problémáik megoldásához segítségünket igénybe vehetik (szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatásokon);
- támogatjuk a napközis ellátás igénybevételét, biztosítva ezzel az étkezést és az ismeret-elsajátítást;
- együttműködünk a gyermek- és ifjúságvédelemben érintettekkel (nevelési tanácsadó, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, polgármesteri hivatal, egészségügyi dolgozók, karitatív szervezetek, stb.).
- fogadóórákat tartunk;
- veszélyeztető okokat feltáró családlátogatásokat kezdeményezünk;
- gyermekbántalmazás vélelmekor kezdeményezzük a gyermekjóléti szolgálat értesítését;
- esetmegbeszéléseken veszünk részt, esetenként kezdeményezzük azokat;
- indokolt esetben kezdeményező szerepet töltünk be a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása érdekében;
- az iskolában közzétesszük a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát;
- felvilágosítások szervezésével aktív szerepet vállalunk a szenvedélybetegségek megelőzésében.

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviselőire, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, a nevelőtestületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzat **dönt**:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A diákönkormányzatnak **véleményezési joga van** a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat **véleményét ki kell kérni**:

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a házirend elfogadása előtt,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához,
- az iskolai sportkör működési rendjének kialakításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját segítő nevelőket a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján – a nevelőtestület egyetértésével – az intézményvezető bízta meg.

Az iskolai diákközgyűlés

Az iskolai diákközgyűlést évente legalább egy alkalommal össze kell hívni, melyen az intézmény intézményvezetőjének vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell az intézményi élet egészéről, az intézményi munkatervről a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközgyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben. A rendkívüli diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az intézmény vezetője kezdeményezheti.

Az évi rendes diákközgyűlésen a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.

A diákközgyűlésen a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.

A diákközgyűlés napirendi pontjait a megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközgyűlés összehívásáért az intézményvezető felelős. A diákközgyűlés egy tanév időtartamra a tanulók javaslatai alapján 3 fő diákképviselőt választ.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (helyiségek, berendezések használata stb.) az intézmény vezetése (ill. fenntartója) teljes körűen térítésmentesen biztosítja.

A diákönkormányzat egyéb bevételeinek felhasználásáról (pl. hulladékgyűjtés stb.) maga dönt.

Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulókat az iskolai diákönkormányzat választott vezetői képviselik. A diákönkormányzatot megbízott pedagógus segíti munkája végzésében.

A tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, alkalmai, lehetőségei:

- kötelező tanítási órák,
- nem kötelező iskolai órák,
- szakköri foglalkozások,
- énekkari órák,
- közös kirándulások,
- klubdélutánok,
- Boldogság órák,
- ökoiskolai programok,
- közösen végzett hasznos munkák,
- sportversenyek, vetélkedők,
- diákforumok,
- személyes megbeszélések.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

A szülők közösségének képviselői szervei: osztály és intézményi szülői szervezet választmánya.

A szülő és az iskola együttműködésének formái:

Az együttműködés során először azokat a kérdéseket kell rendezni, hogy milyen módon működhet közre, segítheti a **szülő** az iskolában folyó nevelőmunkát, illetve az iskola milyen módon és formában nyújthat segítséget a **szülőnek** gyermeke helyes neveléséhez.

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- aktív közreműködést a partneri igények, elégedettség- és elégedetlenség mérésében,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

Iskolánk a gyermekek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- osztály szülői értekezletek (félévente legalább egy),
- fogadóórák, (minden hónap utolsó kedd)
- családlátogatások,
- rendkívüli megbeszélések,
- nyílt napok, nyílt órák szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- pályaválasztási tanácsadás,
- elérhetőség biztosítása az elektronikus naplóhoz.

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai **nevelés-tanítás-tanulás** folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Jól segíthetik az **együttműködést** az iskolánkban kialakult hagyományok közös ápolása, fejlesztése, az iskolai ünnepségek egyéb rendezvények is.

Ezek a következők:

- tanévnyitó,
- iskolai vers- és prózamondó versenyek,
- karácsonyi műsor,
- farsangi rendezvények,
- anyák napi műsorok,
- pedagógusnapi műsorok,
- szülői bál,
- ballagási ünnepség,
- tehetségnap,
- művészeti- és sportgála,
- Rákóczi-napok,
- tanévzáró.

A felsorolt események alkalmat teremtenek az iskola számára, hogy bemutathassa a nevelő-oktató munka folyamatát, annak eredményeit és nehézségeit a szülők és egyéb partnerek számára. A szülők közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek gyermekeik fejlődésével, haladásával kapcsolatosan. A programok lehetőséget adnak a szülők aktív részvételére, az együttműködésre is.

Tájékoztatási formák

A tanulókat az iskola életéről, dokumentumairól, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Igazgatói tájékoztatás történhet:

- tanévnyitó és tanévzáró ünnepségen;
- legalább évente egyszer a diákközgyűlésen;
- a diákönkormányzat vezetőségének ülésén;
- tájékoztató levelek útján;
- az iskolai honlapon.

A diákönkormányzat vezetőjének tájékoztatása történhet:

- iskolagyűlésen;
- diákönkormányzati vezetőségi ülésen;
- iskolai hirdetőtáblán;
- egyéb formában;
- az iskolai honlapon.

Az osztályfőnöki tájékoztatás történhet:

- folyamatosan az osztályfőnöki órákon;
- egyéni beszélgetéssel;
- az elektronikus naplón keresztül.

A tanulókat és szüleiket a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztályfőnök és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják. Ez történhet szóban, illetve az elektronikus naplón keresztül.

Az osztályközösség fejlődésének alakulásáról, a felmerülő problémákról szülői értekezleten az osztályfőnök, rendkívüli (egyedi) esetekben az igazgató vagy helyettese ad tájékoztatást.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, az osztályfőnökükkel, az iskola nevelőivel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.

A szülőket az iskola egészének életéről, dokumentumairól, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az igazgatói tájékoztatás fórumai: iskolai szintű szülői értekezletek, a szülői közösség választmányi ülései, tanévnyitó és tanévzáró ünnepek; tájékoztató levelek;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztály szülői értekezletein.

Írásbeli tájékoztató, kérelem

Feladata, hogy a szülők tájékoztatást kapjanak a gyermek tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról, iskolai és osztályszintű programokról.

A szülők jogaikkal élve gyermekük iskolai életével összefüggő kérdéseket tehetnek fel, vagy gyermekük érdekében az iskola munkájára vonatkozóan észrevételt tehetnek, intézkedést kezdeményezhetnek.

A szülői értekezletek, fogadóórák, a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg, és azokról a szülőket az elektronikus naplón keresztül, illetve írásban értesíti.

A szülők véleményüket, kérdéseiket, észrevételeiket, javaslataikat egyénileg, illetve képviselőik útján, akár szóban akár írásban közölhetik az iskola igazgatójával, az osztályfőnökökkel, az érintett pedagógusokkal vagy az iskolaszékkal.

Hit- és vallásoktatás

Lehetővé tesszük és együttműködünk, hogy a szülő igénye szerint a tanuló egyházi jogi személy által szervezett fakultatív hit- és vallásoktatásban vegyen részt. Ehhez biztosítjuk a szükséges tárgyi feltételeket és a kötelező tanórai foglalkozások rendjéhez való igazítást.

Az etika helyett választható hit- és erkölcs tanításról a szülők és a tanulók tájékoztatást kapnak az előírások szerint. A választás a házirendben foglaltak szerint történik.

Az intézmény kapcsolata egyéb partnerekkel

Az iskola a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális

ellátása, valamint a továbbtanulás és a pályaválasztás érdekében, egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel.

Az intézmény nevelési-oktatási célok megvalósítása érdekében minél optimálisabb kapcsolattartásra és az együttműködési lehetőségek teljes kiaknázására törekszik valamennyi partnerintézményével. Az iskolát a külső kapcsolatokban általában az igazgató vagy megbízottja képviseli.

A kapcsolattartás formáit az együttműködés természete, időszaki aktualitásai határozzák meg.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni;
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt szeretné a követelményeket teljesíteni.

Az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgák:

Osztályozó vizsga:

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha

- a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.
- az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.
- a nevelőtestület az osztályozóvizsga lehetőségét megtagadhatja, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást.
- felmentést kapott - kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól.
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján az intézményvezető adhat.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a pedagógiai programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

- Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.
- Különbözeti vizsgát kell tenni a tanulónak, ha – a tantárgyválasztás május 20-ai határidejének betartásával – a következő tanévben emelt szintű angol nyelvi csoportban szeretne nyelvet tanulni.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az igazgatónak határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az **igazgató** jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtti vizsga

A tanuló alapvető joga, ki, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó- és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszoneketedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló - amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell, szavazást rendel el.

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet,
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár,
- felel a vizsga szabályszerűségéért.

Írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet;
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot;
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc;
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani. Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, felvezeti a feladatlpra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása:

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot;

Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, rávezeti a feladatlpra és értesíti az igazgatót.

A szóbeli vizsga általános szabályai

Egy napon három szóbeli vizsga tehető le.

- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie;
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani;
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre;
- a felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő;
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja;
- a felelet maximum 10 percig tarthat;
- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonytságot, egy alkalommal póttételt húzhat;
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet.

Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság dönt a szóbeli eredményéről.

Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a jogszabályok alapján dönt.

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában és házirendjében található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak részei

Irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem	szóbeli vizsga
Angol nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli vizsga
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia	szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga
Technika és tervezés	szóbeli vizsga
Digitális kultúra	gyakorlati vizsga
Etika/Hit-és erkölcsan	szóbeli vizsga
Készségtárgyak	gyakorlati vizsga

Az osztályozó vizsga követelményeit, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét az osztályozó vizsgára jelentkezés módját és határidejét a házirend szabályozza.

A tanuló felvételének, átvételének szabályai

A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola). Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni. Ha intézményünk a **kötelező felvételi kötelezettsége** után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, akkor az alábbi rend szerint veszünk fel tanulókat

- **halmozottan hátrányos helyzetű** tanulókat
- **sajátos nevelési igényű** tanulókat (ha az intézményünk a kijelölt iskola)
- **különleges helyzetű** tanulókat: ha
  - szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő
  - testvére az adott intézmény tanulója
  - munkáltatói igazolás alapján a szülőjének munkahelye az iskola körzetében található vagy
  - az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Abban az esetben, ha az általános iskola igazgatója valamennyi különleges helyzetű tanuló felvételi, átvételi kérelmét helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, azt a tanulót kell előnyben részesíteni, aki a különleges helyzetek közül legalább **két** pontban érintett. Azonos számú föltétel esetén sorsolás útján kell a döntést meghozni.

A különleges helyzetű gyermekek felvételének teljesítése után a szabad férőhelyekre további felvételi kérelmeket is teljesíthetünk. Ha több a jelentkezési kérelem, mint a szabad férőhelyek száma, akkor a felvételtől **sorsolással** döntünk. Ennek részletes szabályait a házirend melléklete tartalmazza.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása. A gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének jellemzőit az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet határozza meg.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanuló jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az iskola intézményvezetője köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidőszámítás, a mulasztás elbírására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A kötelező felvételt biztosító iskola igazgatója a kormányhivaltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a kormányhivatal határozata alapján értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanuló átvételére – kivétel, ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár– a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az iskolába felvett gyermeket, tanulót az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanuló jogviszonyban álló tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanuló jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.

Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivalt, amely

gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő részvételéről.

Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola intézmény igazgatója állapítja meg.

2-8. osztályba történő felvétel esetén be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót, lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott iskolaváltoztatási értesítést.

II. Az intézmény helyi tanterve

A választott kerettanterv

A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk a helyi tantervét a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló EMMI rendelet figyelembe vételével az alábbiak szerint határozta meg:

Az oktatásért felelős miniszter által jóváhagyott **tanterveket adaptáljuk a következő tantárgyak esetében:**

alsó tagozaton:

Magyar nyelv és irodalom,
Angol nyelv
Matematika,
Etika/Hit-és erkölcsstan
Környezetismeret,
Vizuális kultúra,
Életvitel és gyakorlat,
Informatika,
Testnevelés és sport.

felső tagozaton:

Matematika,
Angol nyelv
Etika/Hit-és erkölcsstan
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek,
Földrajz,
Ének-zene,
Dráma és tánc,
Vizuális kultúra,
Informatika,
Technika, életvitel és gyakorlat,
Testnevelés és sport,
Közösségi nevelés/Osztályfőnöki.

A választott kerettanterv tantárgyai és óraszámai

Nat 2020 - 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet

A Nemzeti alaptanterv tantárgyai és kötelező óraszámai

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Természettudomány					2	2	2	2
Környezetismeret			1	1				
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret							1	
Dráma és színház							1	
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	22	22	22	23	27	26	28	28
Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

Műveltségterületek és tantárgyak

- Magyar nyelv és irodalom (irodalom, magyar nyelv)
Matematika– (matematika)
- Történelem és állampolgári ismeretek– (történelem, állampolgári ismeretek, hon- és népismeret)
- Etika / hit- és erkölcsstan
- Természettudomány és földrajz– (környezetismeret, természettudomány, integrált természettudomány, biológia, kémia, fizika, földrajz)
- Idegen nyelv– (első és második idegen nyelv)
- Művészetek– (ének-zene, dráma és színház, vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret)

7. Technológia– (technika és tervezés, digitális kultúra)
8. Testnevelés és egészségfejlesztés – (testnevelés, közösségi nevelés, osztályfőnöki)

A választott kerettanterv feletti óraszámok

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez– 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+1	5+1
Angol nyelv	1	1	1	3
Matematika	4	4	4	4
Etika/hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
maximális órakeret	24	24	24	25

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	3+1
Angol nyelv	3+2*	3+2*	3+2*	3+2*
Matematika	4	4	3+1	3+1
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2

Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház	1			
Hon- és népismeret		1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Közösségi nevelés</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	1	2	2	2
2020. évi kerettantervi óraszám	28	28	30	30

*az emelt angol többlet óraszámait az évfolyamonkénti engedélyezett kerettantervi órakeretbe nem kell beleszámolni. Az emelt angol nyelv heti óraszám: 5 óra

A maximális órakeret összegébe már a felette levő sor óraszámait nem kell beleszámolni! Azok az adott tantárgynál pirossal szerepelnek.

A hon-és népismeret tantárgy a szabadon tervezett órakeret terhére a felsős évfolyamok egyikén kötelezően választandó.

(A helyi tanterv egyes tantárgyakra vonatkozó, részleteiben kidolgozott tananyaga és követelményei a mellékletben található!)

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása az alábbi:

1-2. évfolyamon: informatika	1 óra
angol nyelv	1 óra
3. évfolyamon angol nyelv	1 óra
magyar nyelv és irodalom	1 óra
4. évfolyamon: angol nyelv	1 óra
magyar nyelv és irodalom	1 óra
5. évfolyamon: dráma és színház	1 óra

6. évfolyamon	magyar nyelv és irodalom	1 óra
	hon- és népismeret	1 óra
7. évfolyamon	magyar nyelv és irodalom	1 óra
	matematika	1 óra
8. évfolyamon	magyar nyelv és irodalom	1 óra
	matematika	1 óra

A szabadon felhasználható órák és az egyéni foglalkozásokra fordítható órák felhasználásának alapelvei:

- Elsődlegesen csoportbontásokat igyekszünk megvalósítani, hogy a tanulók minél több lehetőséget kapjanak a beszédre (idegen nyelv), az eszközhasználatra (informatika).
- Fontosnak érezzük az integrált oktatás részeként jelentkező kiscsoportos foglalkozásokat a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, beilleszkedési gondokkal küzdő, illetve felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- Lehetőség szerint a kiemelkedő képességű tanulók számára is biztosítunk kiscsoportos foglalkozásokat a tanórai differenciált feladatokon túl.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A/ Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.

B/ Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

C/ Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

D/ A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- pedagógusaink a tankönyvválasztásnál figyelembe veszik az Oktatási Hivatal által összeállított és közzétett hivatalos tankönyvjegyzéket;
- a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;
- a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.
  - A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán írásban tájékoztatjuk a szülőket.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Intézményünkben a 2013/2014. tanévtől kezdődően - felmenő rendszerben - a tanulók (szülők) választása alapján református- és római katolikus felekezeti hitoktatás, illetve **etika oktatásra** van lehetőség valamennyi évfolyamon, heti 1-1 órában.

A természettudományos nevelés erősítése érdekében - élve a kerettantervi rendelet adta lehetőséggel - a felső tagozaton a természettudományos tárgyak óraszámát módosítottuk a szabadon tervezhető órakeret terhére az alábbiak szerint:

- a fizika tantárgy bevezetése a 6. évfolyamon,

- a földrajz óraszámának megnövelése a 7. évfolyamon,
- biológia –egészségtan óraszám megemlése a 8. évfolyamon.

Hasonló céllal történt az ökoiskolai hálózatba való bekapcsolódás, valamint 2019 szeptemberétől a természettudományos megismerés képességének fejlesztését szolgáló digitális módszertani csomag alkalmazása mindkét tagozaton.

A mindennapos művészeti nevelés

Az egyes tanórai valamint a délutáni foglalkozási keretek (napközi otthon, a Komplex Alapprogram művészetalapú alprogrami foglalkozásai, énekkar, szakkörök, iskolai ünnepek, tehetségműhelyek stb.) között valósítjuk meg a mindennapos művészeti nevelést. Különösen az alsó tagozaton fontos, hogy minden nap legyen a tanulóknak művészeti órájuk.

Az idegennyelv-oktatás

Intézményünkben az 1. évfolyamtól kezdődik az idegen nyelv tanítása játékos formában.

4. évfolyamtól – az osztálylétszám és a szakos ellátottság függvényében - csoportbontásban tanulják az angol nyelvet.

Az emelt szintű képzési forma

5. évfolyamtól emelt szintű angol nyelvoktatás folyik iskolánkban a tanulók választása alapján.

Csoportbontásban tanulják a nyelvet 5-6. osztályban heti 5, 7-8. osztályban heti 5 órában.

Az idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje**” c. fejezetében található.

Pedagógiai feladataink megvalósítása évfolyamokra bontva

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.

- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.
- A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.
- Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulók fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap.

Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- Az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcsstan tantárgy terén.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén.
- Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását.
- Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú

foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

- Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az egészséges életvitel kialakításához a biológia- egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok).
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan

különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

- A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetencterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:
  - természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
  - a jelen érékdfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
  - természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése;
  - digitális módszertan alkalmazása.

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés célja

- a rendszeres testmozgás igényének felkeltése a tanulóknban
- a pontosságra, önfegyelemre, szabálytartásra való nevelés
- a fizikai erőnlét, az ellenálló képesség növelése
- a testi és lelki egészség fontosságának, összefüggésének felismertetése
- a térbeli biztonságos tájékozódás és mozgáskoordináció fejlesztése
- a saját valamint mások testi épségére való odafigyelés képességének elmélyítése
- minél változatosabb mozgásformák megismertetése
- a sporttevékenységekkel kapcsolatos szokások megismertetése
- a testmozgással összefüggő higiéniai szokások megismertetése, gyakoroltatása
- a fizikai állapotfelmérések kapcsán a reális önismeret elősegítése.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően szervezzük meg a nevelési program Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok című részében megjelenítettek szerint.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánkban az emelt szintű angol nyelv választható a házirendben szabályozott feltételekkel.

Évfolyamonként a két párhuzamos osztály tanulóiból maximum 16 fő kerülhet be az emelt szintű csoportba. Minden tanév május 20. napjáig írásban kell nyilatkozniuk a tanuló szüleinek választásukról. A döntést a szaktanárok hozzák meg.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A választható nem tanórai foglalkozásokra a jelentkezés önkéntes.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelése – oktatása intézményünk alapfeladatai közé tartozik.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- a nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- a nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport:

- jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,

- olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

A köznevelési intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét,

- ha a nevelést/oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy a nevelésben/oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri;
- ha a köznevelési intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint, olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi nevelést/oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon:

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük:

- a településen élők szociális helyzetét,

- a közszolgáltatások elérhetőségét,
- a gyermekek/tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes óvodai csoportokban/iskolai osztályokban,
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást,
- a lemorzsolódás arányát,
- a továbbtanulási mutatókat,
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban,
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban,
- a kompetencia mérések eredményeit,
- a humán-erőforrás hiányát,
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést,
- a módszertani képzettséget,
- az intézményi és szervezeti együttműködéseket (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek).

Az óvodából az iskolába való átmenet segítse, beilleszkedést segítő programok

Cél:

- A kölcsönös bizalom kiépítése az iskola és az óvodák között.
- Egymás munkájának megismerése.
- Az óvodásokkal (szüleikkel) az iskolai élet megismertetése.

Tervezett tevékenységek:

- Tanítók látogatása a partner óvodákban.
- Az óvodai nagycsoportok látogatása az iskolában.
- Előzetes információgyűjtés a beiratkozott tanulókról.
- Bemeneti mérések elvégzése, hogy segítséget nyújtson a gyermekek egyes képességeinek a megismeréséhez, az iskolaérettségi szint megállapításához.
- Mérések kiértékelése.
- Óvónők nyomkövető látogatása az intézményben, hospitálások, esetmegbeszélések, bemenet vizsgálati eredmények ismertetése.
- Az első osztályosok látogatása a partner óvodákban.

Várható eredmények:

- Az óvodások ismereteket szereznek az iskolai életről, megismerik, iskolánk épületét.
- A tanévnyitón ismerősként köszöntik tanítóikat.

- A leendő szülők időben megismerik a nálunk folyó oktató-nevelő munkát.
- A tanítók az előzetes tájékozódások, mérések, beszélgetések alapján egyénre szabottan kezdhetik a kis diákok oktatását.
- Ezek tükrében könnyebbé válik az óvodából az iskolába való átmenet.

Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedéseink a különböző háttérrel és a különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező tanulók fogadása, együttnevelése terén:

- Az osztályokban lévő hátrányos helyzetű tanulók aránya továbbra is megfeleljen a jogszabályban előírtaknak.
- Képességek, készségek mérése az 1. osztályban és a többi évfolyamon a minőségirányítási programban leírtak szerint.
- Az egyéni képességek fejlesztése, a részképesség hiányának feltárása, ezek módszeres kezelése (mérések, egyéni és csoportos terápia, fejlesztő órák, korrepetálások).
- Az egyéni különbségekre alapozott oktatás, nevelés.
- Az integrációt segítő módszerek, programok, fejlesztések megvalósításához szükséges feltételek megteremtése:
  - megfelelően felszerelt terem,
  - demonstrációs taneszközök,
  - készség-és képességfejlesztő eszközök, játékok,
  - korszerű, tanítást- tanulást segítő számítógépes programok,
  - digitális eszközök („okos tanterem”) és módszerek alkalmazása
  - képesség-kibontakoztató könyvek.
- A továbbtanuláshoz szükséges alapkompenciákat elsajátíttatjuk.
- Vonzóbbá, elmélyültebbé tesszük a tanulási-tanítási folyamatot a Komplex Alap-program módszereivel.
- A tanulók motiváltságát növeljük az „Élménysuli” megvalósításával.
- Tevékenységközpontú, a Komplex Alapprogramhoz kapcsolódó alprogrami foglalkozásokat szervezünk.
- Sikerélményhez juttatunk minél több hátrányos helyzetű tanulót.
- Lehetőséget adunk az iskolai számítógépek és egyéb digitális eszközök egyéni célú felhasználására.
- A kulturális hátrányukat enyhítjük: színház-, kiállítás- és múzeumlátogatást szervezünk.
- Könyvjutalmakat osztunk.

- Kreativitást fejlesztő programokat szervezünk.
- Könyvtárhasználati órákat tartunk.

A multikulturális tartalmak területén:

Fő célunk a másság elfogadtatása, megismertetése, tisztelete, tudatos vállalásának erősítése.

Kölcsönös, tudatos figyelem kialakítása más kultúrák (romakultúra) irányába. Ennek érdekében osztályfőnöki órákon, valamint napközis szabadidő keretében tartunk ilyen jellegű foglalkozásokat.

Céljaink a szülővel történő kapcsolattartás terén

- Erősítenünk kell a szülő-szülő közti kapcsolatokat. Ennek módjai lehetnek az osztályokon belüli közös (gyerek, szülő, tanár) kirándulások, sportversenyek.
- A szülők nevelési kultúrájának segítése céljából egészségügyi, pedagógiai előadásokat szervezünk a leendő elsős tanulók szüleinek.
- A közös kapcsolattartás bevált formáit a közös iskolai célok érdekében tovább erősítjük.

Céljaink a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer terén

- Kidolgozott szöveges értékelést alkalmazzuk.
- A folyamatos értékelésre törekszünk.
- Biztosítjuk az új pedagógiai programok, tanítási módszerek megismerését.
- Pedagógus tréningeket szervezünk (a kompetencia alapú oktatás témájában).

Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése Szülői házzal

Célja:

- Háromoldalú megismerés, ismeretszerzés (szülő az iskoláról, iskola a családról, családok a családokról).
- Iskolai és szülői elvárások egységesítése.
- Egymás közti kommunikáció fejlesztése.
- Segítségnyújtás.

A kapcsolat formái, gyakorisága felelőse

- Családlátogatások szükség szerint.
- Szülői értekezletek - évente legalább három alkalommal.

- Fogadóórák minden hónap utolsó keddjén.
- Szülői munkaközösségi megbeszélések évente kétszer az aktuális kérdésekben.
- Közös programok a családokkal.
- Kirándulások, színházlátogatások, versenyek.
- Nyílt napok – évente.
- Közös program a nagycsoportos óvodások szüleivel.
- Problémamegoldó esetmegbeszélések.

Közös fejlesztési cél

- Háromhavonta közös árnyalt értékelés a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatban.
- A szülők egymás közti kapcsolatának erősítése.
- A szülői aktivitás növelése a közös célok érdekében.

Gyermekjóléti Szolgálattal

A kapcsolattartás célja:

- A gyermekek védelme, jogaik biztosítása.
- Szociális segítségnyújtás.
- Ahol szükséges, a családi életvitel követése.
- Igazolatlan hiányzások csökkentése.
- Kapcsolattartó személy: ifjúságvédelmi felelős.

A kapcsolat formái:

- Nevelési értekezleten tájékoztató a tanároknak.
- Szülőkkel közös esetmegbeszélések (eseti jelleggel).
- Közös családlátogatások (eseti jelleggel).
- Családgondozás.

Pedagógiai Szakszolgálattal

Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességet Vizsgáló Rehabilitációs Bizottság, Védőnői Hálózat

Célja:

- Kapjunk segítséget, konzultációs lehetőséget a problémás gyermekek esetén.

- Nyújtsanak segítséget a szülők nevelési kultúrájának emeléséhez.
- Módszertani tanácsokkal segítsék munkánkat.

A kapcsolattartás formái:

- Nevelési értekezlet, műhelymunka, bejelentkezés alapján beszélgetés (eseti jelleggel és szervezett keretek közt), éves munkaterv szerint.
- Fórum a leendő elsősök szüleinek (az adott év februárja) éves munkaterv szerint.

Képességbontakoztatást (integrációt) elősegítő módszertani elemek Differenciálás, egyéni bánásmód

A különböző képességű, illetve eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről való gondoskodás, *a differenciálás* egyik fő feladatunk.

A differenciálás jelenti az egyéniségek kibontakoztatását, akár az úgynevezett átlagos képességű, akár tehetséges vagy a hátrányos szociokulturális közegben nevelkedett, hiányosságokkal küzdő gyermekek csoportját tekintve.

A differenciálás iskolai alkalmazása során minden tanulónak el kell sajátítania a törzsanyagot, a továbbhaladáshoz szükséges minimumot. Ahhoz kell megtalálni a differenciálási formákat, hogy ezt a minimumszintet minden gyermek elérje. A tehetségek kibontakoztatása éppen úgy feladatunk, mint a lemaradók felzárkóztatása. A minden gyermek egyéni fejlettségének és tempójának megfelelő haladásban látszik a megoldás kulcsa.

- A tanári differenciálás, a személyiségfejlesztés automatikusan felbontja a hagyományos frontális munkaszervezést, ami több csoportos, páros és egyéni önálló munkát igényel. Ennek megvalósítására alkalmazzuk a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanuló-csoportban) és a KIP (Komplex Instrukciós Program) módszereit.

Kooperativitás

Mindennapi munka eredményes elvégzéséhez szükséges a rend és kiszámíthatóság, ami a tevékenységben résztvevőktől együttműködési készséget kíván. Az együttműködő partnerek összetett emberképet alakítanak ki maguknak, és igen erős késztetést éreznek arra, hogy partnereikről információkat szerezzenek.

Pedagógusoknak az együttműködés feladatuk ellátásához feltétlenül szükséges elvárás.

A csoportbontások szervezési elvei

Csoportbontásban oktatott tantárgyak:

- angol nyelv

➤ informatika

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására, amelyet nagymértékben segít az eszközhasználat. A csoportbontást indokolja továbbá a két-két szaktanterem befogadóképessége és felszereltsége is, mely maximum 16 fő oktatását teszi lehetővé.

➤ Csoportbontás lehetséges: az etika/ hit-és erkölcsstan tantárgy oktatása során.

Egy évfolyam/osztály tanulóiból a valamely egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstant, illetve az etikát választók homogén csoportjai alakíthatók ki.

Egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Valamennyi évfolyamon választható foglalkozásokat szervezünk 16 (szülői igény esetén 17) óráig.

A foglalkozások megszervezéséről:

- a tanulói motiváltság, igények,
- a személyi és tárgyi feltételek,
- a jelentkezők számának (minimum 12fő/csoport) ismeretében a szakmai munkaközösségek javaslata alapján a nevelőtestület dönt.

A foglalkozások megszervezése az adott tanév tantárgyfelosztásának elkészítésével egyidejűleg történik.

A tanulók a foglalkozásokra önként jelentkezhetnek, a választott foglalkozásokon a tanév végéig részt kell venniük. Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A fizikai fitsségi mérés célja:

Felmérni a tanulók egészség / terhelhetőség szempontú fizikai fitsségi szintjét, teljesítőképességét, illetve az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat.

Feladat:

- a tanulók fizikai állapotának, edzettségének meghatározása a Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt (NETFIT) segítségével;
- az elért teljesítmény alapján individuális képességfejlesztés;

- rendszeres ellenőrzéssel folyamatos visszacsatolás biztosítása, a hiányosságok mielőbbi felszámolása.

A NETFIT fittség-mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát.

Ez a mérési rendszer a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez, úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja. A teljesítményeket automatikusan egészségzónákba sorolja: 1. fokozott fejlesztés szükséges; 2. fejlesztés szükséges; 3. egészségzóna.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem.

A mérés módja

- A mérésre évente az MDSZ által meghatározott mérési időszakban kerül sor.
- A mérés helyszíne a tornaterem.
- A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát a testnevelést tanító pedagógus végzi.
- Az elért teljesítmény rögzítése a felmérést végző személy a Magyar Diáksport Szövetség honlapján a NETFIT felületen történik.
- Az eredmények az internetes felületen a tanulók és szüleik számára a mérési kód ismeretében elérhetők a mérést követő néhány hónapon belül, visszakereshetők több évre visszamenőleg.

A mérés eredményének felhasználása

A mérés, egy diagnosztizáló eszköz a mérést végző személy kezében

- a terhelhetőség / egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek folyamatos, fokozatos fejlesztéséhez;
- az osztályra / egyénre szabott optimális mennyiségű testedzés összeállításához.
- az egyéni teljesítmény ismeretében az egészségzónába sorolással ösztönzi a tanulót és szüleit.

Az elért teljesítmények egységesen nem kerülnek osztályozásra, de a kiemelkedően teljesítő tanulót jeles érdemjeggyel jutalmazzuk.

A mérést mindezek mellett nagyon jó személyiségfejlesztő, motiváló eszköznek tartjuk, mert szembesíti a tanulót saját fizikai állapotával, mely által fejlődik önismerete, önértékelése, akaratereje.

Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

A környezet és egészség egymástól elválaszthatatlan fogalmak. A természeti környezet óvása, védelme hozzátartozik az egészséges emberi élethez.

Arra törekszünk, hogy gyermekeink egységes szemlélettel éljenek, egységes egészként lássák a természetet, benne magukat.

Egészségnevelési és környezeti nevelésünk során abból indultunk ki, hogy az iskola attitűdformáló, értékközvetítő erő. Meggyőződésünk, hogy a nevelés tevékenységorientált, sikeressé csak az élmények által válhat.

Az iskola egészségnevelési elvei

Az iskola egészségnevelési elveit a nevelési program Az egészségfejlesztés pedagógiai feladatai című része tartalmazza.

Az iskola környezeti nevelési elvei

Hosszú távú célunk, jövőképünk a környezettudatos gyermek és felnőtt. Ennek érdekében

- ráébresztjük a gyermekeket a környezettudatos magatartásra és életvitelre,
- törekszünk az ökológiai gondolkodás kialakítására,
- a rendszerszemléletben való gondolkodás,
- holisztikus szemléletmód kialakítására,
- fenntarthatóságra,
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelésre,
- toleranciára nevelésre,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárására,

- helyzetfelismerésre, ok-okozati összefüggésekre,
- problémamegoldó gondolkodásra, döntésképessegre,
- globális összefüggések megértésére, a globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítására,
- a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztésére törekszünk a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.

A célok eléréséhez szükséges a készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban.

Ilyenek például:

- problémaérzékenység, integrált megközelítés,
- alternatív, problémamegoldó gondolkodás, szintetizálás és analízis,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód, cselekvés,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- konfliktuskezelés és megoldás, kreativitás,
- értékelés és mérlegelés.

Rövidtávú célok megvalósításával érjük el.

- tantestületünk megnyerése a környezeti nevelési munkához,
- a környezeti nevelés az oktató-, és a nevelőmunka valamennyi területén jelenjen meg,
- a tantárgyközi kapcsolatok erősödésével a tanulók egységben lássák az ismereteket,
- problémamegoldó gondolkodás, önálló ismeretszerzés képességének formálása,
- értékek és problémák felismerésének képessége,
- a pedagógusok, szülők, felnőtt dolgozók személyes példája,
- továbbképzések szervezése, szakirodalom feldolgozása,
- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése,
- helyi értékek és problémák feltérképezése,
- lakóhely megismerése,
- legyenek tisztában környezetük meglévő értékeivel és óvják azokat,
- érzékennyé tenni a tanulókat a harmonikus környezet szépségeinek befogadására,
- felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőség van választani, dönteni, akkor környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben,
- megismertetni a diákokkal a takarékos, a mértékletes életvitel lehetőségeit és szükségességét.

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért nagyon fontos a tantárgyak közötti integráció megvalósulása, hogy diákjainkban egységes kép alakuljon ki az őket körülvevő világról.

A diákok

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti - működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok - okozati összefüggéseket;
- ismerjék meg a környezet - egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi - lelki egészséget megőrző életviteli technikákat;
- alakítsák ki magukban az ökológiai szemléletmódot.
- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- ismerjék meg a világ globális problémáit;
- ismerjék meg és őrizzék a természeti táj szépségeit;
- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását.

Alakuljon ki és fejlődjön a felelősség a környezettel szemben.

Az egészségnevelés és környezeti nevelés megvalósításának keretei, formái

Tanórai keretek: az egyes tantárgyak tartalmaihoz, sajátosságaihoz kapcsolódóan: pl. projektek megvalósításának részeként.

Tanórán kívüli keretek: egyéb szabadidős tevékenységek

Egyéb foglalkozások, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások.

A délutáni szabadidős tevékenységek sora (a környezet tisztaságának óvása, díszítése, növények gondozása, madarak etetése, az időjárás megfigyelése, természetfilmek megtekintése stb.) hozzájárul ahhoz, hogy kialakuljon a gyermekekben a környezettudatos magatartás.

A napirend segíti a rendszeres életmód kialakulását. A szabad levegőn való tartózkodás, a sport, a játék edzi egészségüket, elősegíti harmonikus emberi kapcsolatok kialakulását.

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesebben ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák.

Tanulóknak adott külön feladatok (projektek)

Az érdeklődő diákok számára lehetőség nyílik a környezeti neveléshez kapcsolódó témák, problémák önálló kutatására, feldolgozására (szakmai dolgozat, rajz, fotó, irodalmi alkotás stb.)

Az ökoiskolai munkatervben megfogalmazott feladatok teljesítése

Akciók, vetélkedők, tanulmányi versenyek

Jeles napokon (pl. Föld napja, a madarak és fák napja) versenyek, kirándulás vagy egyéb rendezvény szervezésével hívjuk fel a figyelmet a helyi vagy globális környezeti problémákra.

Projektnapok iskolán kívüli helyszínei

Erdei iskola:

célja: a komplex természetszemlélet kialakítása

- A természet sokszínű megismerése
- Konkrét hazai tájak, társulások (vizes élőhelyek) megismerése
- A társulások fajainak ökológiai szemléletű jellemzése, értékelése
- Az élővilág sokféleségének (diverzitás) bemutatása
- Helyes környezeti attitűdök kialakítása
- Természeti környezet állapota iránti érzékenység
- Ökológiai szemlélet kialakítása
- Közösségi szociális formák elsajátítása, szociális érzékenység kialakítása
- Egészséges életmódra nevelés

A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulóknak adható jutalmazás elvei:

A jutalmazás alapja

- a tanuló a tőle elvárhatónál jobb teljesítményt nyújt,
- tanulmányi munkában, sportban, kulturális területen kiváló eredményt ér el,
- az osztály- vagy az iskolaközösségért végzett kiemelkedő tevékenység,
- a példás magatartás és szorgalom.

A jutalmazás lehet egyéni vagy közösségi

Egyéni elismerések, jutalmazások

tanév közben: szóbeli dicséret: szaktanári, osztályfőnöki, napközis, intézményvezetői

írásbeli dicséret: szaktanári, osztályfőnöki, napközis, intézményvezetői

tanév végén: írásbeli nevelőtestületi dicséret azoknak, akik minden tantárgyból szaktanári dicséretet kapnak, és magatartásuk, szorgalmuk is példás.

Közösségek munkájának elismerése, jutalmazása

a tanév során: írásbeli igazgatói dicséret

Rákóczi-vándordíj

a tanév végén: Zrínyi Ilona - osztály, II. Rákóczi Ferenc- osztály cím

A legjobb magatartású, szorgalmú és tanulmányi előmenetelű, valamint a kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösség alsó tagozatban Zrínyi Ilona-osztály, felső tagozatban II. Rákóczi Ferenc- osztály címet kap.

Odaítélése a tanulmányi átlagok és a munkaközösségek által kidolgozott értékelési rendszer alapján történik. A díszoklevél átadására a tanévzáró ünnepségen kerül sor.

Rákóczi-vándordíj: a Rákóczi-napok keretében meghirdetett programokon legtöbb diákot mozgósító és a legeredményesebben versenyző osztályok kapják meg egy tanévre.

Egyéb jutalmazási formák

Oklevelet és jutalomkönyvet kap a tanuló, ha a tanévet kiválóan megfelelt minősítéssel, illetve minden tantárgyból jeles osztályzattal zárja, valamint magatartása és szorgalma is példás.

Oklevelet kap a tanuló, ha tanulmányi eredménye jeles.

A végzős tanulók jutalmazása

A végzős tanuló a ballagáson az iskola névadójának arcképét ábrázoló bronzplakettet és oklevelet vehet át, ha valamennyi évfolyamot kitűnő eredménnyel végezte.

Könyvjutalomban, díszoklevélben részesülhet, aki valamilyen területen kiemelkedő teljesítményt nyújtott, példaértékű közösségi munkát végzett, az iskola hírnevét erősítette.

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz, illetve hanyag (2) érdemjegyeket és osztályzatokat adunk.

A tanuló magatartását és szorgalmát az osztályban tanító pedagógusok folyamatosan figyelemmel kísérik, megfigyeléseiket megosztják az osztályfőnökökkel, az érdemjegyeket, osztályzatokat közösen alakítják ki.

A felső tagozatos tanulók magatartását és szorgalmát az osztályfőnökök javaslata alapján a nevelőtestület havonta minősíti, és erről az elektronikus naplóban értesíti a gyermek szüleit. A magatartás és szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg.

A magatartás és szorgalom minősítésének alapkövetelményei

Magatartás

- a.) példás (5) az a tanuló,
  - aki a tanítási órákon, tanórán kívüli foglalkozásokon, szünetekben fegyelmezetten, példát adóan viselkedik,
  - a pedagógusokkal, az iskola egyéb alkalmazottaival, iskolatársaival szemben udvarias, segítőkész,
  - a házirend előírásait betartja,
  - az osztály és az iskola közösségi életében aktívan részt vesz.
- b.) jó (4)
  - aki a tanítási órákon, tanórán kívüli foglalkozásokon, szünetekben fegyelmezetten viselkedik,
  - a pedagógusokkal, az iskola egyéb alkalmazottaival, iskolatársaival szemben kulturáltan viselkedik,
  - a házirend előírásait betartja,
  - a rábízott feladatokat elvégzi;
- c.) változó (3)
  - aki a tanítási órát fegyelmezetlen viselkedésével zavarja,
  - szünetekben, tanórán kívüli foglalkozásokon rendbontó,

- a közösség ügye iránt érdektelen,
- a házirendet többször megsérti,
- a rábízott feladatokat csak részben teljesíti;

d.) rossz (2)

- aki a tanítási órákon, szünetekben és egyéb foglalkozásokon fegyelmezetlenül viselkedik, a rendbontásban kezdeményező,
- a közösséget bomlasztja,
- a házirendet súlyosan megsérti,
- a rábízott feladatokat nem teljesíti.

Szorgalom

A szorgalom minősítés az egyéni képességeket és a felkészülés otthoni körülményeit figyelembe véve fejezze ki a tanuláshoz való viszonyt.

a.) példás (5) az a tanuló,

- aki a tanítás-tanulás folyamatában cselekvően részt vesz,
- a tanítási órákra rendszeresen, lelkiismeretesen felkészül,
- felszerelése, házi feladata hiánytalan,
- ismeretei bővítése érdekében önálló tevékenységet igénylő,
- feladatok elvégzését kezdeményezi;

b.) jó (4),

- aki a tanítás-tanulás folyamatában aktívan részt vesz,
- a tanítási órákra rendszeresen felkészül, törekszik felszerelése rendben tartására,
- hiányosságait igyekszik pótolni;

c.) változó (3),

- aki a tanítás-tanulás folyamatában alkalmanként érdektelen,
- felkészülése, felszerelése gyakran hiányos,
- kötelezettségeit nem mindig teljesíti;

d.) hanyag (2),

- aki a tanítás-tanulás folyamatában érdektelen,
- kötelességtudata kialakulatlan,
- felkészületlenül, hiányos felszereléssel vesz részt az iskolai munkában,
- feladatait elhanyagolja, vonakodva végzi.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái; a tanulók értékelése

A nevelő-oktató munka kiemelt feladata a tanulók tevékenységének folyamatos ellenőrzése és értékelése.

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak.

Az értékelés alkalmazott formái:

- **Diagnosztikus, helyzetfeltáró értékelés:**

Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelés nem csak a tanév elején javasolt, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

- **Formatív, azaz fejlesztő értékelés:**

Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. Fontos, hogy személyre szabott, differenciált legyen. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekhez. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

- Szummatív, minősítő értékelés a nevelési-oktatási folyamat egy szakaszának lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot.

Az értékelésnek fontos része kell, hogy legyen

- az önértékelés,
- a társak értékelése.

Az iskolai beszámoltatás és számonkérés

Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanuló szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján témakörönként ellenőrizzük. A számonkérés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Formái:

- mindennapos számonkérés, ellenőrzés (házi feladat javítása, ellenőrzése, esetenkénti értékelése érdemjeggyel);
- szóbeli számonkérés a tananyagból;
- írásbeli számonkérés (egy vagy több tanulót vagy az egész osztályt érintően);
- gyakorlati tevékenység ellenőrzése;
- digitális ellenőrzési és értékelési formák.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyekben a DFHT módszert alkalmazzák a pedagógusok.

Az írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai

A/ **Témazáró:** az egyes témakörök végén az egész téma követelményekhez igazodó tananyagát átfogó dolgozat.

Egy tanítási napon egy, indokolt esetben – a szaktanárok egyeztetése után – legfeljebb kettő témazáró íratható, hiszen ez az osztály minden tanulóját érinti.

A témakör bevezetésekor felhívjuk a tanulók figyelmét, hogy az adott téma végén felkészültségükről témazáró formájában számot adnak, melynek konkrét időpontját az utolsó tananyag feldolgozásakor jelentjük be. Ez az összefoglaló órán tapasztaltak alapján módosítható.

A tanulók félévi és év végi osztályzatainak megállapításakor a tantárgy és a téma sajátosságainak figyelembe vételével történik a súlyozás.

B/ Témán belüli **részegység számonkérése:** témán belüli részegység maximum 3-4 tanóra anyagának összefüggéseire épülő számonkérés.

Megírását a tananyag belső összefüggései indokolják.

C/ **Írásbeli felelet:** az előző tanórán feldolgozott tananyag ismereteinek számonkérése.

Az írásbeli felelet egyenértékű a szóbeli felelettel.

Előzetes bejelentést nem igényel, bármelyik órán alkalmazható.

A szaktárgy jellegétől függően 2-3 tanulót vagy egész osztályt (pl. angol nyelv) érinthet.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli beszámolásainak értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a pedagógusok:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 – 29 %	elégtelen (1)
30 – 49 %	elégséges (2)
50 – 74 %	közepes (3)
75 – 89 %	jó (4)
90 – 100 %	jeles (5)

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Különös méltánylást érdemlő egyéni esetben, az iskolavezetés egyetértésével, elsősorban a pedagógiai szakszolgálat javaslatára a pedagógus a fenti értékelési skálától eltérhet.

A félévi és év végi tantárgyi érdemjegy kialakításakor az adott időszak alatt megszerzett különböző típusú osztályzatok súlyozott átlagát vesszük figyelembe.

Kiemelten fontos, hogy a tanulók szóbeli kifejező készségének fejlesztése érdekében minél többször ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Az ének-zene, a vizuális kultúra, az informatika, az életvitel és gyakorlat tantárgyakból az ellenőrzést, értékelést valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva végezzük.

A testnevelés és sport, a dráma és tánc követelményeinek elsajátítását gyakorlati tevékenység során ellenőrizzük.

A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését meghatározóan az alapján végezzük, hogy az egyes tanulói teljesítmény hogyan viszonyul a helyi tantervünk követelményeihez; emellett azonban figyelembe vesszük azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei mennyire változtak – fejlődtek vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetén a következők szerint történik:

Szöveges értékelést alkalmazunk:

- az 1 évfolyamon: félévkor és év végén;
- a 2. évfolyamon félévkor.

A tanulók év közbeni munkáját érdemjeggyel minősítjük. A 2. évfolyamon év végén, valamint a 3-8. évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét minden tantárgyból osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). A kiemelkedő tantárgyi teljesítmény tantárgyi dicsérettel jutalmazható, amit a félévi értesítőben és a bizonyítványban fel kell tüntetni.

A tanulóknak adható dicséret és elmarasztalás elveit és formáit szervezeti és működési szabályzatunk tartalmazza.

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- ha a tantárgy óraszama heti egy óra, félévenként legalább három,
- ha a tantárgy óraszama heti kettő vagy több óra, havonta legalább egy érdemjeggyel értékeli.

A tanulók által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tantárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón keresztül.

Szöveges értékelés

Alapelvek

A szöveges értékelés:

- árnyaltan kifejezi a pedagógus véleményét a tanuló személyiségéről és teljesítményéről,
- tartalma hozzájárul a személyiség épüléséhez,
- erősíti a gyermek önmagáról kialakult értékrendjét, építi énképét; fejleszt és elősegíti a reális önértékelés kialakulását,
- fejleszt a belső motivációt, erősíti a feladattudatot, munkafegyelmet, ösztönzést ad a teljesítmény javításához,
- megerősíti a tanulót abban, amit jól végez; meleg hangú, személyre szóló,
- irányt mutat, és segítséget nyújt a továbblépéshez, felhívja a figyelmet a legfontosabb tennivalókra,
- támpontot ad a szülőnek a gyermekével való foglalkozáshoz,
- folyamatosan tükrözi az egyéni fejlődést, rámutat, milyen a tanuló tudása az adott szakaszban,
- egységes szempontok alapján készül.

Az értékelést biztosító információforrások:

- az osztályban tanító pedagógusok rendszeres információcseréje,
- a tanuló és a pedagógus napi kapcsolata,
- a pedagógus folyamatos feljegyzései a tanulóról,
- a tanulási kötelezettségek ellenőrzése szóbeli feleletekkel, tesztekkel, írásbeli feladatokkal, témazáró felmérésekkel, dolgozatokkal, kiselőadásokkal,
- az elkészített munkadarabok, alkotások,
- a testi fejlődést nyomon követő teljesítménymérések eredményei,
- különböző versenyeken, pályázatokon elért eredmények,
- szülő-pedagógus kapcsolata,
- szociometriai mérések,
- kérdőívek, beszélgetések a tanulási szokásokról,

➤ önértékelő beszélgetések.

A szöveges értékelés folyamata

Tevékenység / terület	Az értékelés módszere / formája	Ideje	Az értékelést végző személy
-szóbeli felelet -elkészített munkadarab -vizuális tevékenység -kiselőadás -hangos olvasás -dramatizálás, bábozás -énekórai tevékenység -fizikai és motorikus képességek mérése -egyéni fejlettség, fejlődés -játékokban való részvétel -órai aktivitás -versenyeredmény -házi feladat -közösségi feladatvállalás, stb.	Szóban /A folyamatos megfigyelés rögzítése táblázatokban, a „Feljegyzések a tanulóról” füzetben./	Folyamatosan, alkalom szerint	tanító szaktanár a tanuló /önértékelés/
-év eleji felmérés -írásbeli munka -tudáspróba -tájékozódó mérés -felmérés, teszt -hangos olvasás -félévkor	-százaléktételekkel, -pontszámmal kifejezve, -a feladat nehézségi fokának megnevezésével, -írásban, néhány mondatos szöveggel,	-év elején folyamatosan, témazárás előtt, témazáráskor -félévkor	tanító szaktanár
-olvasónapló, -megfigyelés vezetése -gyűjtőmunka	-írásban, néhány mondatos szöveggel	folyamatosan, alkalom szerint	tanító szaktanár
-év végi felmérés	-százaléktételekkel, -pontszámmal kifejezve, -írásban néhány mondatos szöveggel,	május vége	tanító szaktanár
-magatartás, szorgalom -eredmények, -hiányosságok, -problémák		Havonta, ill. alkalomszerűen	osztályfőnök, napközis nevelő, szaktanár /közös egyeztetés/
-magatartás, szorgalom -a tantárgyak elsajátításában nyújtott teljesítmény		1. évfolyamon félévkor, tanév végén, 2. évfolyamon félévkor.	osztályfőnök szaktanár napközis nevelő

A szöveges értékelés alkalmazásával kapcsolatos szabályok

- A reális értékeléshez a tanító folyamatosan vezeti feljegyzéseit a tanulóról, fejlettségéről, fejlődéséről, magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi munkájáról.
- A félévi, év végi értékelés tartalmazza a magatartás, szorgalom, a tantárgyak tanulásában elért szintet, eredményeket, a tanító javaslatait, dicséreteit, elmarasztalásait.
- A félévi értékeléshez az oktatási minisztérium által kiadott mondatbank használható.
- Az év végi minősítéshez a bizonyítvány pótlap használható.
- A szöveges értékelés az 1-2. évfolyam minden tantárgyára vonatkozik.
- A minősítés az 1. évfolyam első-második félévében, valamint a 2. évfolyam első félévében:
  - *Kiválóan teljesített*
  - *Jól teljesített*
  - *Megfelelően teljesített*
- *Felzárkóztatásra szorul* értékeléssel történik.
- A készségtantárgyak eredményességét az adottságok is befolyásolják, ezért ezek értékelésekor a *Felzárkóztatásra szorul* minősítést nem alkalmazzuk.
- 1. évfolyamon az angol nyelv oktatása a nyelvtanulás előkészítését, a nyelv megszerettetését szolgálja, ezért a *Felzárkóztatásra szorul* minősítést nem alkalmazzuk.
- A felzárkóztatásra szoruló tanuló szülőjével a pedagógus írásban közli, hogy
  - milyen jellegű a tanuló lemaradása,
  - mi a lemaradás oka, melyek a fejlődését, haladását akadályozó tényezők,
  - milyen segítséget javasol, nyújt az iskola a felzárkóztatáshoz.
- Szövegesen értékeljük a tantárgy osztályzattal való értékelése, minősítése alól szakértői javaslatra intézményvezetői határozattal felmentett tanulót.
- 1. évfolyamon a szülő írásban kezdeményezheti az intézményvezetőnél az évfolyamismétlést (a követelmények teljesítése után is). A kérelmet minden év június utolsó munkanapjáig lehet benyújtani.

Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladat célja: a tanórai anyag elmélyítése, bevésése, alkalmazása, gyakorlása. A házi feladatok segítik a készség- és képességfejlesztést, valamint lehetőséget adnak a gyűjtő- és projektmunkára.

A házi feladat függ a tantárgy

- jellegétől,
- az ismeretanyagtól,
- a tanulók napi és heti terhelésétől,
- az egyes diákok képességeitől, adottságaitól,
- az életkori sajátosságoktól.

Az otthoni munka lehet:

- szóbeli,
- szóról szóra való bevésést igénylő feladat,
- önálló feldolgozást igénylő feladat,

- írásbeli,
- digitális.

Bármelyik esetén figyelembe kell venni, hogy a feladat:

- mennyiségileg és minőségileg teljesíthető,
- ellenőrizhető, értékelhető legyen.

Hétfővégre és tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik órától a másikra szokásos.

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

A házi feladat minősége:

- legyen megfelelő a feladat meghatározása, kijelölése,
- a lecke az órán elsajátított anyaghoz kapcsolódjon,
- ha szükségeszerű, akkor legyen értelmezett.

A házi feladat ellenőrzése, elbírálása:

- az adott szaktanár feladata,
- a tanév elején a szaktárgyi órán közölni kell a tanulókkal, hogy a házi feladat hiányossága milyen szankciót von maga után, és hogyan kell pótolni.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai:

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.
- A Komplex Alapprogram bevezetésével - melyre a 2019-2020. tanévtől 1-6. évfolyamon, majd felmenő rendszerben kerül sor - a bevonott tanulócsoportokban úgy kell a pedagógusnak a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy lehetőség szerint ne legyen szükség otthoni tanulásra. Feladatok adásával lehet élni felzárkóztatás vagy tehetségfejlesztés céljából, illetve, ha a tanulónak több idő kell a gyakorlásra.
- A Komplex Alapprogram szerinti KIP-es és Komplex órákon nem adunk házi feladatot.

A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló a 2-8. évfolyamon az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az iskola helyi tantervében "a továbbhaladás feltételei" című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az "elégéses" év végi osztályzatot kell megszerezni a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a 2-8. tanév végén "elégtelen" osztályzatot szerez, a nevelőtestület a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgára, vagy osztályismétlésre kötelezi.

Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez "elégtelen" osztályzatot, akkor évfolyamot kell ismételnie.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:

- az iskola intézményvezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola intézményvezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- mulasztása egy adott tárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető,
- igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást.

Az 1. évfolyamon - a köznevelési törvény előírásainak megfelelően - a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott. A 250 óránál többet mulasztott tanulók osztályozó vizsgát tesznek.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének-oktatásának pedagógiai programja Nevelési program

A nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A szakmai alapidokumentumban foglaltak szerint iskolánk alaptervékenységei közé tartozik a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy az értelmileg akadályozott tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A tanköteles korú értelmileg akadályozott tanulók képzésének során a legfontosabb figyelembe veendő szempontok: az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés megváltozása, sajátos tanulási képességek, egyéni szükségletek, a felnőttkori élet behatárolt lehetőségei.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

Ennek érdekében a következő pedagógiai alapelvek megvalósítására törekszünk:

- a sérült személyiség fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel,
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában,
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele,
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben,
- a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén.

Ennek érdekében a következő célokat tűztük ki:

- az enyhe fokban értelmi fogyatékos / tanulásban akadályozott / tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók terápiás jellegű korrekciójával,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a habilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,

- az általános műveltség megalapozása a fogyatékoság, életkor és osztályfok figyelembevételével,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

A nevelés-oktatás fő feladatai:

- az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

A pedagógiai célkitűzések, feladatok megvalósításának eszközei és eljárásai

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási órákat és a tanításon kívüli órákat a közös és a részletes követelmények érvényesítésére.

Közös követelmények a tanítási órákon

A SNI tanulóakra vonatkozó helyi tantervben megvalósításra kerülő közös követelményeket az iskolai pedagógiai programban megfogalmazott követelményekre építettük, összhangot teremtve az Irányelvekben megfogalmazottakkal. A közös követelmények megvalósítását valamennyi tantárgyra és pedagógiai szakaszra átfogó gyógypedagógiai feladatként értelmezzük.

A közös követelmények területei:

- társadalmi beilleszkedés,
- a gondolkodás, a megismerés,
- hon- és népismeret, kapcsolódás Európához,
- környezeti nevelés,
- kommunikációs kultúra, testi és lelki egészség,
- tanulás,
- pályaorientáció / énkép és éntudat /.

Részletes követelmények:

Törvényi kereteit az Irányelvekben megfogalmazott, évfolyamokra bontott követelmények tükrében kívánjuk megvalósítani, szükség szerint kihasználva az évfolyamok és osztályok közötti átjárhatóság lehetőségét.

A nevelési funkciók viszonylatában - kiegészítve az oktatás területét- a személyiség diagnosztikus eljárásokkal történő szűrését célozzuk meg. Ennek jelentőségét a sokoldalú információszerezésben látjuk.

A tanórán kívüli tevékenységek

Lásd: Általános rész

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók fogyatékoságának megfelelő, legmagasabb szintű képzés mellett a sajátos nevelési igénynek megfelelő személyiségfejlesztést is meg kell valósítanunk.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő- és oktató munka során a tanulók alapkészségeit fejleszteni és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújtani,
- az iskola olyan- az emberre, társadalomra, művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó-ismereteket közöl, amelyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását, eligazodásukat környezetükben,
- az iskola oktató és nevelő tevékenységének célja a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztése,
- fontosnak tartjuk, hogy a diákok elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- a tanulók között a szorgalom, a tudás és a munka nyerjen nagyobb becsületet,
- törekedni kell a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segíteni kell a diákoknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekedni kell az emberek közötti érintkezés elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- megismertetjük tanulóinkat a nemzeti kultúra és történelem fontos eseményeivel.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

- Az emberi, a gyermeki természetet figyelembe véve elvárható az alapiskolázás során, hogy a tanulók a mindennapi együttélésben a társadalom által elfogadott értékeknek, normáknak megfelelő magatartási szokásokat sajátítsanak el.
- Az őket körülvevő személyek, valamint az elődök / irodalmi, történelmi hősök / cselekedetei magatartási mintaként épüljenek be, amelyek közül egyéniségüknek megfelelően tudnak választani.
- A tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A magatartási normák, minták megismerése nyomán jussanak el a szabálytudatig, az elfogadásig, a szabályazonosulásig.
- Ismerjék fel és tudják értelmezni, hogy vannak egyéni és közösségi érdekek, érdek-ütköztetések, és léteznek kompromisszumos megoldások. Ítéljék el a testi erővel, hatalommal, a tekintéllyel való visszaélést.
- Tudjanak azonosulni az emberszerető, toleráns magatartással.
- Tevékenységeik, cselekedeteik során mutakozzon meg az együttműködés, az önzetlen segítség, az egészséges versenyszellem a játékban, az alkotásban, a sportban.
- Iskolánk kapcsolatait tágabb társadalmi szférára is kiterjesztjük a közösségfejlesztés érdekeinek megfelelően.

Az enyhe fokban értelmileg sérült tanulók esetében a következő pedagógiai eljárásokra, tevékenységekre helyezük a hangsúlyt:

- Produktív együttműködés és kapcsolatkiépítés az óvodákkal.
- Az egyéni haladási ütemre építkező, s az ahhoz igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- A sérülés-specifikus felzárkóztatási lehetőség biztosítása a rehabilitációs és rehabilitációs órák keretében.
- Napközis ellátás biztosítása az arra igényt tartó tanulók számára.
- Az életviteli gondok, nevelési nehézségek segítése a családok és a szülők vonatkozásában.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Feladatainkat a következőkben határozzuk meg:

- a család, és a gyermek közvetlen környezetének megismerése,
- a gyermek kapcsolatainak feltárása, /kortársközösség, tágabb környezet/s ennek ismeretében a veszélyeztető faktorok kiszűrése,
- napközi, tanulószoba szervezése annak érdekében, hogy a gyermek idejének nagy részét szervezett és ellenőrzött keretek között töltsse,
- a helyi lehetőségek kihasználásával a szabadidő hasznos eltöltésére törekvés /kirándulások, üzem, múzeumlátogatások, vetélkedők, stb./,
- napi kapcsolatteremtés a családsegítővel, a gyermekjóléti szolgálattal, a rendőrséggel, a gyermekorvossal, védőnővel, a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó kollégával.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, az etnikai tanulók felzárkóztatása

Az iskoláskorú gyermek életének színtere nagy részben az iskola. A hátrányos helyzet kompenzálásának is itt kell történnie. Ehhez a munkához meg kell nyerni a szülőt, segítő érdeklődésüket gyermekük előrehaladása iránt.

A következő eljárásokkal igyekszünk enyhíteni tanulóink szociális hátrányain:

- segítség a taneszközök vásárlásához,
- felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- a nevelők segítő szándékú odafordulása a gyermekek felé,
- családlátogatások
- a szülők nevelési gondjainak segítése, felvilágosító munka a szociális juttatásokról szülői értekezleteken,
- szükség szerint az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájának igénybe vétele,
- jogosultság és szükség szerinti segélyre javasolás,
- drog- és bűnmegelőzési programok szervezése az egészségügyben és a rendőrségen dolgozók segítségével,
- pályaorientációs tevékenység.

A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az együttműködés színterei: iskola, szabadidős tevékenységek.

Az iskolai ünnepségek, osztálydélutánok mind-mind színterei az együttműködésnek. További fejleszhetőségük aktualitások által determinált. Néhány példa a lehetséges formákból: szülői értekezlet, fogadó óra, nyílt nap, kirándulás, osztályfőnöki óra, anyák napja, farsang, karácsony, iskolai ünnepségek.

Iskolai egészségnevelési feladatok végrehajtása:

Az iskolai egészségfejlesztés feladatai közül a mindennapos testedzésre a kötelező óraszámban megtalálható testnevelés tanórák és a szabadidős foglalkozások, sportkörök működése ad lehetőséget. A testedzés jelentőségét fokozza, hogy a gyermekeknek a munkaerőpiacon majdani munkavállalóként - szükségük lesz fizikai erőnlétükre és állóképességükre. Ezt pedig csak rendszeres testneveléssel, testedzéssel érhetjük el.

A test folyamatos fejlesztése és karbantartása feszültség- levezető és fegyelmező hatású is.

Az egészséges életmódra és egészséges táplálkozásra nevelés, a helyes szokások kialakítása, a betegségek megelőzése, a gyógykezelések, az egészséget károsító hatások, káros szenvedélyek kivédése, baleset-megelőzés témakörei minden tantárgy tanítása során meg kell, hogy jelenjenek. Minden pedagógiai helyzetet fel kell használni ezen ismeretek átadására.

Az egészséges táplálkozásra nevelés szempontjait figyelembe véve szükséges az iskolai étkezés kínálatát irányítani, figyelembe véve a tanulók szociális hátrányait is.

A gyógypedagógia olyan oktatási rendszer, amelynek tantervében a lelki egészség kialakításának feladatára külön tantervi programegység fogalmazódott meg.

A környezeti nevelési program szerepe

A környezeti nevelés - a későbbi életvitel kialakítása érdekében - minden fogyatékos tanuló esetében igen hangsúlyos. A megismerési gátak megkívánják - úgy a természeti, mint a társadalmi környezet vonatkozásában -, hogy e nevelési terület is a helyes egyéni stratégiák kialakítását és következetes véghezvitelét biztosítsa.

A környezeti nevelésben a tanulás tág, teljes körű értelmezése fontos elem. Ez azt jelenti, hogy nemcsak ismeretközlő, információs, tudományos, tényszerű anyagok megtanítása a cél, hanem a szerepek, magatartási módok megtanulása, életviteli stratégiák kialakítása és gyakoroltatása, attitűdformálás, érzelmi viszonyulások és értékek közvetítése is része a teljes folyamatnak.

A környezettudatos magatartás kialakításának elengedhetetlen feltétele az iskolai és otthoni, valamint távolabbi környezet megfeleltetése, vagy legalább közelítése a célkitűzésekhez.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál fokozottabban szükséges a következetes és állandó mintaadás, a szokások szintjén is kialakított környezet- és természetvédelem.

Helyi tanterv

A napjainkban igen dinamikusan fejlődő együttnevelési törekvések törvényi paraméterének jelentős és kötelező érvényű része a Sajátos Nevelési Igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve.

A helyi tanterv kiválasztásának és elkészítésének szempontrendszere, a módszertani intézmény ajánlása az integráltan nevelő-oktató intézmények részére a törvényi szabályozók értelmében a következők:

- A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban élnek, és ezért az ő felnőtte válásukhoz is a tartalmi szabályozás állami dokumentumában foglalt tartalmak és fejlesztési követelmények jelölik ki az iskolában elsajátítandó tudást és a kialakítandó képességeket.
- A Nemzeti Alaptanterven alapuló kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentumai.
- Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulók más, nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt és tőlük elkülönítetten történő óvodai nevelésére illetve iskolai nevelésére-oktatására.
- Az iskoláknak saját pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe kell venniük a köznevelési törvény rájuk vonatkozó előírásait, a rájuk vonatkozó kerettanterveket, a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit, a szülők és a fenntartók iskolai neveléssel kapcsolatos elvárásait és az általuk integráltan nevelt gyermekek/tanulók sajátosságait. A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely az életkori sajátosságokhoz hasonlóan a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, fejleszthetőségének jellegzetes különbségeit fejezi ki.
- A sajátos nevelési igény a gyermekek között fennálló különbségek olyan formája, amely a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű dif-

ferenciálást, a szokásostól eltérő eljárások alkalmazását és kiegészítő pedagógiai szolgáltatások biztosítását teszi szükségessé. Ennek közreműködője a gyógypedagógiai módszertani intézmény és annak gyógypedagógusai.

Iskolai integrált nevelés-oktatás esetén cél: a funkcionális integráció megvalósítása, mely során a sajátos nevelési igényű tanulók nem külön osztályban kerülnek oktatásra, hanem a képességeiknek megfelelő osztályfokon normál tantervű iskolában.

Ezen célok megvalósítása során munkánk alapelvei:

- minden sajátos nevelési igényű gyermeknek joga van megkapni az állapotának leginkább megfelelő sérülés-specifikus fejlesztést,
- szakmaközi együttműködés során a kompetencia határok maximális tiszteletben tartása,
- a közös célért való együttműködés,
- az együttműködés zavartalanságának biztosítása,
- mind a gyermekek, mind a felnőttek irányában a személyiségi jogok tiszteletben tartása,
- titoktartási kötelezettség és adatkezelési szabályok maximális betartása,
- tájékoztatás biztosítása minden fél számára,
- az egymás iránti tolerancia, a másság elfogadásának elősegítése növekvő körben.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az évenként megjelenő tankönyvkínálatból a következő szempontok alapján kell a tankönyveket kiválasztani:

- A tankönyv tartalmában, információiban, az ábrák kivitelezésében, a szöveg tartalmi megfogalmazásában igazodjon a tanulók sajátos igényeihez;
- Fontos a tankönyvhöz kapcsolódó feladatlap;
- A tankönyv ne legyen zsúfolt, legyen áttekinthető, jól olvasható betűtípussal szedve;
- A tanulást segítő kézikönyvek és kötelező olvasmányok sok képpel, törekedjenek a megfigyelés segítésére, a folyamatok és történések megértésére;
- Lehetőség szerint elektronikus adathordozón rögzített hang- és képanyag is álljon rendelkezésre.

A sajátos nevelési igény a gyermekek között fennálló különbségek olyan formája, amely a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, a szokásostól eltérő eljárások alkalmazását és kiegészítő pedagógiai szolgáltatások biztosítását teszi szükségessé. Ennek közreműködője a gyógypedagógiai módszertani intézmény és annak gyógypedagógusai.

Iskolai integrált nevelés-oktatás esetén cél: a funkcionális integráció megvalósítása, mely során a sajátos nevelési igényű tanulók nem külön osztályban kerülnek oktatásra, hanem a képességeiknek megfelelő osztályfokon normál tantervű iskolában.

Ezen célok megvalósítása során munkánk alapelvei:

- minden sajátos nevelési igényű gyermeknek joga van megkapni az állapotának leginkább megfelelő sérülés-specifikus fejlesztést,
- szakmaközi együttműködés során a kompetencia határok maximális tiszteletben tartása,
- a közös célért való együttműködés,
- az együttműködés zavartalanságának biztosítása,
- mind a gyermekek, mind a felnőttek irányában a személyiségi jogok tiszteletben tartása,
- titoktartási kötelezettség és adatkezelési szabályok maximális betartása,

- tájékoztatás biztosítása minden fél számára,
- az egymás iránti tolerancia, a másság elfogadásának elősegítése növekvő körben.

A speciális igényű tanulók számára lehetőleg olyan füzetet kell használni, amely a figyelem, a koncentráció és az esetleges észlelési zavarok kompenzációs igényét kielégíti.

A taneszközök legyenek lényegyet mutatóak, színesek, figyelem felhívóak, jól tisztíthatóak, igényes kivitelűek.

Nagy szerepe van a pedagógus kreativitását tükröző saját készítésű szemléltető eszközöknek.

A nagyfokú fejlődésbeli lemaradás és a konkrétumokhoz való kötődés indokolja, hogy az iskolában speciális taneszközök a játéktárgyak, valamint a mindennapi élet használati tárgyai is rendelkezésre álljanak.

Iskolai beszámoltatás, értékelés, minősítés sajátosságai

Pedagógiai munkánk fontos része a folyamatos ellenőrzés, értékelés. Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük.

Az írásbeli ellenőrzésről a tanulókat az előző órán vagy az írás előtt 3 nappal tájékoztatjuk. A szóban történő feleltetést elsősorban azoknál a tanulóknál alkalmazzuk, akiknek a verbális készsége, kifejezésmódja nem gátolt, s így a teljesítés funkcionális gátlásokba nem ütközik. Az értékelésnél minden tanuló önmagához mért fejlődését fejezzük ki szóban vagy írásban.

A magatartás és a szorgalom minősítési rendszere

A magatartás értékelése:

- Példás a tanuló magatartása, ha az iskola házirendjét / korának megfelelően / következetesen betartja, a rábízott és önként vállalt feladatokat felelősséggel elvégzi, viselkedése, hangneme társaihoz és felnőttekhez való viszony példamutató.
- Jó a magatartása annak a tanulónak, aki az iskola házirendjét /életkorának megfelelően /betartja, felelősségérzete, rendszeretete jó. A kapott feladatokat elvégzi, viselkedése hangneme, társaihoz és felnőttekhez való viszony megfelelő.
- Változó a magatartása annak a tanulónak, aki az iskola házirendjét csak nevelői, társai figyelmeztetésével képes betartani, felelősségérzete, rendszeretete változó. A rábízott feladatot csak vonakodva végzi el, viselkedése, hangneme, társaihoz, felnőttekhez való viszonya kifogásolható.
- Rossz a magatartása annak a tanulónak, aki az iskola házirendjét gyakran, illetve súlyosan megsérti, vagy viselkedésével, hangnemével társainak rossz példát mutat

A szorgalom értékelése:

- Példás a tanuló szorgalma, ha a munkához való viszonya példamutató, feladatait rendszeresen elvégzi, kötelességtudata igen fejlett, értelmi képességeinek és körülményeinek megfelelő eredményt ér el.
- Jó a tanuló szorgalma, ha munkáját, feladatait elvégzi, kötelességtudata fejlett, eredményei nem mindig érik el azt a szintet, amelyet értelmi képességei és körülményei lehetővé tesznek.
- Változó a tanuló szorgalma, ha a munkához való viszonya ingadozó, feladatait hiányosságokkal végzi, kötelességét csak figyelmeztetés után teljesíti, eredményei elmaradnak a képességeinek és körülményeinek megfelelő szinttől.
- Hanyag a tanuló szorgalma, ha a munkához való viszonya nem megfelelő, feladatait többszöri figyelmeztetés után végzi el, kötelességtudata fejletlen, munkájában megbízhatatlan, eredményei jelentősen elmaradnak képességeitől és körülményeitől.

A Dalmady Győző Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény gyógypedagógusai látják el a sajátos nevelési igényű tanulók speciális fejlesztését.

A gyógypedagógus feladata igen sokrétű:

- megismerkedik a fogadó iskola gyermekeivel/tanulóival, pedagógusaival,
- tájékoztatót tart az intézmény többi pedagógusainak a programról,
- tájékoztatót tart a szülői szervezetek képviselőinek a programról,
- tájékoztatót tart az intézményi diákönkormányzat képviselőinek a programról,
- rendszeresen konzultál a pedagógusokkal,
- folyamatosan nyomon követi a gyermekek fejlődését,
- lehetőség szerint részt vesz a tanulók értékelésében,
- kapcsolatot tart a szülőkkel, számukra folyamatos tájékoztatást nyújt gyermekük fejlődéséről, válaszol az általuk feltett kérdésekre,
- tájékoztatást nyújt a befogadó pedagógusnak az adott fogyatékoság jellemzőiről, biztosítja a megfelelő szakirodalmat.

A gyógypedagógus feladata még:

Iskolában:

- A gyógypedagógus a rábízott integrált gyermekeket fogadó intézményt rendszeresen felkeresi s egyéni/mikrocsoportos formában foglalkozik a sajátos nevelési igényű tanulókkal.
- A gyógypedagógus feladata a közös munka során a tanítónő munkájának segítése az integrált tanulókkal kapcsolatban (pl. közvetítés, kivitelezés), munkája az egyes gyermekek tanulási folyamatához igazodik.
  - Egyéni/mikrocsoportos fejlesztés esetén a gyógypedagógus feladata egyénre szabott tervek alapján a tanuláshoz szükséges képességek terápiás jellegű megsegítése.
  - A gyógypedagógus feladata a közös team-megbeszéléseken részt venni, azokra a szükséges formában felkészülni. Ezen alkalmakkor tájékoztatást nyújt az általa végzett munka folyamatáról, esetleges nehézségeiről. A problémák megoldása érdekében igyekeznek különböző alternatív lehetőséget keresni.

A tanulás szervezése: az integrált osztályokban elkerülhetetlen a differenciált oktatás, az egyes tanulókhöz kell igazítani a tanulási folyamat szerkezetét, tempóját, eszközeit.

Figyelembe kell venni a gyermekek terhelhetőségét, fáradékonyságát. Az integráló osztályokban alkalmazhatók a nyitott tanítási formák, például a szabad tanulás, a projekt-oktatás, a kooperatív tanulásszervezés.

A tanulók értékelése: az integráltan oktatott tanulók többsége értékelhető iskolánk követelményrendszere alapján, melyet harmonizálni szükséges az irányelvekben megfogalmazott követelményekkel. Szükség esetén az intézményvezető szakértői javaslatra mentesítheti a sajátos nevelési igényű tanulót a minősítés alól egyes tantárgyakból vagy tantárgyrészekből, ebben az esetben, a törvényben meghatározott formában és óraszámában a tanuló számára egyéni foglalkozást kell szervezni.

Taneszközök, segédeszközök: hasznos, ha az integrált tanulók is - amikor csak lehetséges - ugyanazokkal a taneszközökkel dolgoznak, mint a többiek. Ha szükséges, más, eltérő taneszközt is be kell szerezni, viszont fontos, hogy ezeket ismerje meg a többi tanuló is és alkalmanként ők is használják.

Óraszámok

A módszertani intézmény által biztosított utazó gyógypedagógusi hálózatra, a szakszolgáltatásokra és szakmai szolgáltatásokra fordítható óraszámot a NAT alapján az Irányelvek határozzák meg.

Záró rendelkezések

A pedagógiai program

➤ **véleményezése, jóváhagyása:**

Az intézményi tanács, az iskolaszék, a szülői szervezet, a diákönkormányzat, valamint minden szakmai munkaközösség a pedagógiai program tervezetét a nevelőtestületi elfogadás előtt megismeri, véleményezi.

Az igazgató felterjeszti a fenntartó felé ellenőrzésre.

A fenntartó egyetértése után a nevelőtestület fogadja el.

➤ **nyilvánosságra hozatala:**

A pedagógiai program egy-egy példánya megtekinthető az intézmény igazgatói irodájában, irattárában, könyvtárában, illetve az iskola honlapján.

➤ **módosítása:**

Az intézmény pedagógiai programjának módosítását kezdeményezheti az igazgató, az intézmény vezetősége, az egyes munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az intézményvezető köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni.

A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról.

Ha a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, az igazgató a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjeszteni, amennyiben a módosításnak pénzügyi vonatkozása is van. (Ha a módosításnak nincs pénzügyi vonatkozása, az intézményvezető hagyja jóvá a módosításokat.)

Jelen átdolgozott pedagógiai program a fenntartó egyetértésével 2023. szeptember 1. napjától lép hatályba, ezzel egyidőben a jelenleg érvényben lévő pedagógiai program hatályát veszti.

Melléletek:

1. Tantárgyak helyi tantervei

2. Legitimációs záradék

Függelék

Digitális fejlesztési terv (kivonat)

Komplex Alapprogram

2. számú melléklet

Legitimációs záradékok

Az iskolaszék a Nagykőrösi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola módosított pedagógiai programjának elfogadásához magasabb jogszabályban meghatározott véleményezési jogát korlátozás nélkül gyakorolta. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.

Nagykőrös, 2023. 08. 28.

Bende Krisztiána

az iskolaszék képviselője

A szülői közösségvezetősége a Nagykőrösi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola módosított pedagógiai programjának elfogadásához magasabb jogszabályban meghatározott kérdések vonatkozásában véleményezési jogát korlátozás nélkül gyakorolta. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.

Nagykőrös, 2023. 08. 28.

Liszi-Szalóni Noémi

a szülői közösség képviselője

A diákönkormányzat a Nagykőrösi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola módosított pedagógiai programjának elfogadásához magasabb jogszabályban meghatározott kérdések vonatkozásában véleményezési jogát korlátozás nélkül gyakorolta. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.

Nagykőrös, 2023. 08. 29.

Burai Adrián Dominik

a diákönkormányzat képviselője

A Nagykőrösi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola nevelőtestülete az intézmény módosított pedagógiai programját 2023. 08. 29-én tartott határozatképes ülésén elfogadta.

Nagykőrös, 2023. 08. 29.

Gyulácsnői György Eleonóra

a nevelőtestület képviselője

A módosított pedagógiai programot jóváhagyom.

Nagykőrös, 2023. 08. 29.

Tóthné Patonai Csilla

Tóthné Patonai Csilla

igazgató

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetőjeként a Nagykőrösi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola módosított pedagógiai programjának rendelkezéseivel egyetértek, azokat jóváhagyom.

Cegléd, 2023. 09. 01.

Schleisz-Bognár Péter

Schleisz-Bognár Péter
szakmai vezető,
tankerületi igazgató „h”, hatáskör gyakorlója

